

**МОНИТОРИНГ НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА НА ПРЕПОРАКИТЕ ОД
ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ПРОЦЕНКА НА РАНЛИВОСТ ОД КОРУПЦИЈА ПРИ
ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР**

**ЧЕТВРТИ КВАРТАЛЕН ИЗВЕШТАЈ
за периодот јули – септември 2021 година**

Овој извештај е подготвен од Транспаренси Интернешнл - Македонија со поддршка на американскиот народ преку Агенцијата на САД за меѓународен развој (УСАИД). Мислењата изразени во овој извештај не ги изразуваат ставовите на Агенцијата на САД за меѓународен развој или на Владата на Соединетите Американски Држави.

октомври, 2021

Содржина

Вовед.....	2
1. Резиме за имплементирано од препораките во четвртиот квартал.....	3
2. Заклучок	7
3. Методологија на следење на спроведувањето на препораките	10
4. Анализа на наодите	12
5. Оценка на спроведувањето на препораките	17
6. Табели со препораки и спроведен мониторинг.....	32

Вовед

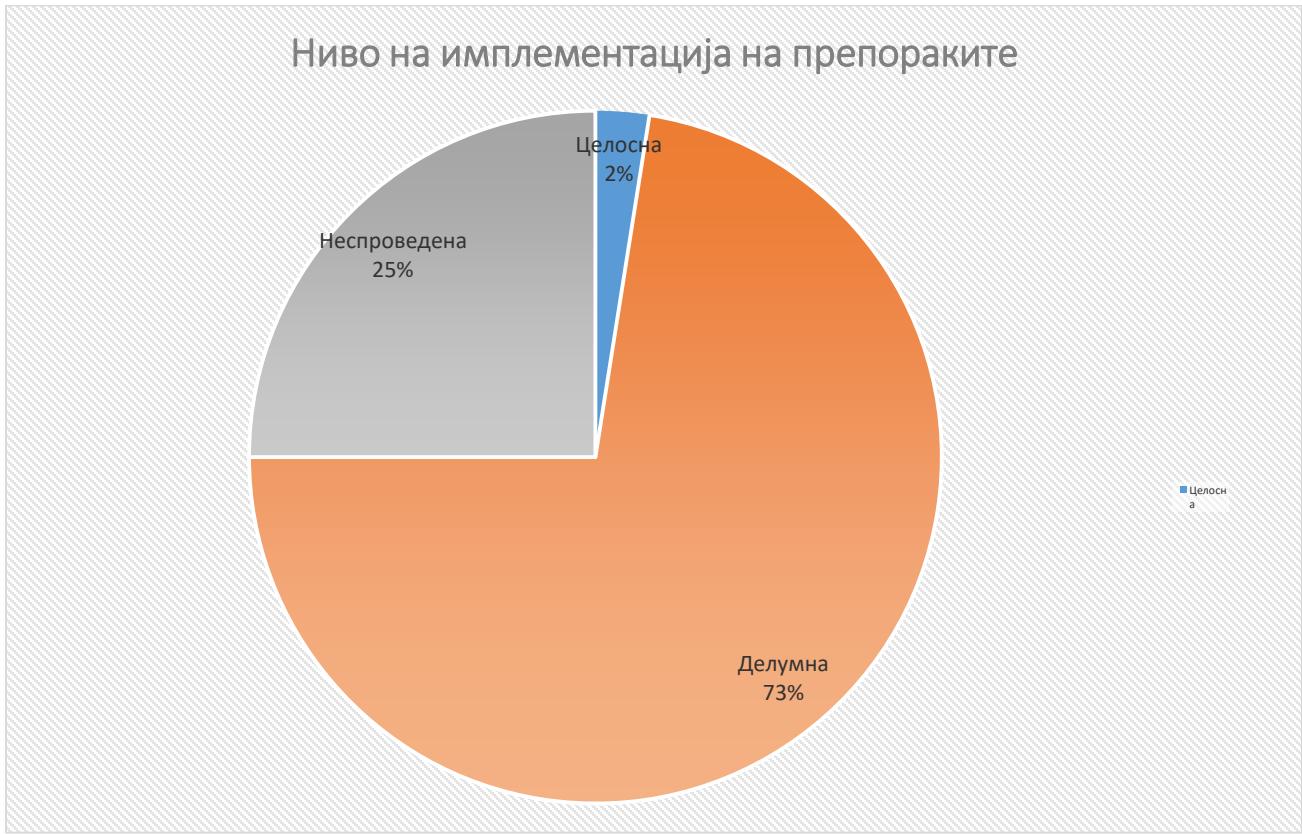
Четвртиот и последен квартален мониторинг над спроведување на препораките од **Извештајот за проценка од ранливост на корупција при процедурите за вработување во јавниот сектор** се спроведе во периодот од јули до септември 2021 година. Во овој Извештај содржани се информации засновани на следење на активностите кои надлежните институции ги преземаа во овој период, а кои се однесуваат или може да влијаат на спроведувањето на препораките.

Имено, според методологијата предвидено е мониторингот да се спроведува во период од една година од моментот на објавување на Извештајот во септември 2020 година, при што мониторингот се врши квартално, односно на секои три месеци. Овој период од една година, во препораките од Извештајот е исто така предвиден како рок во кој треба да бидат имплементирани дадените препораки, со конкретни активности.

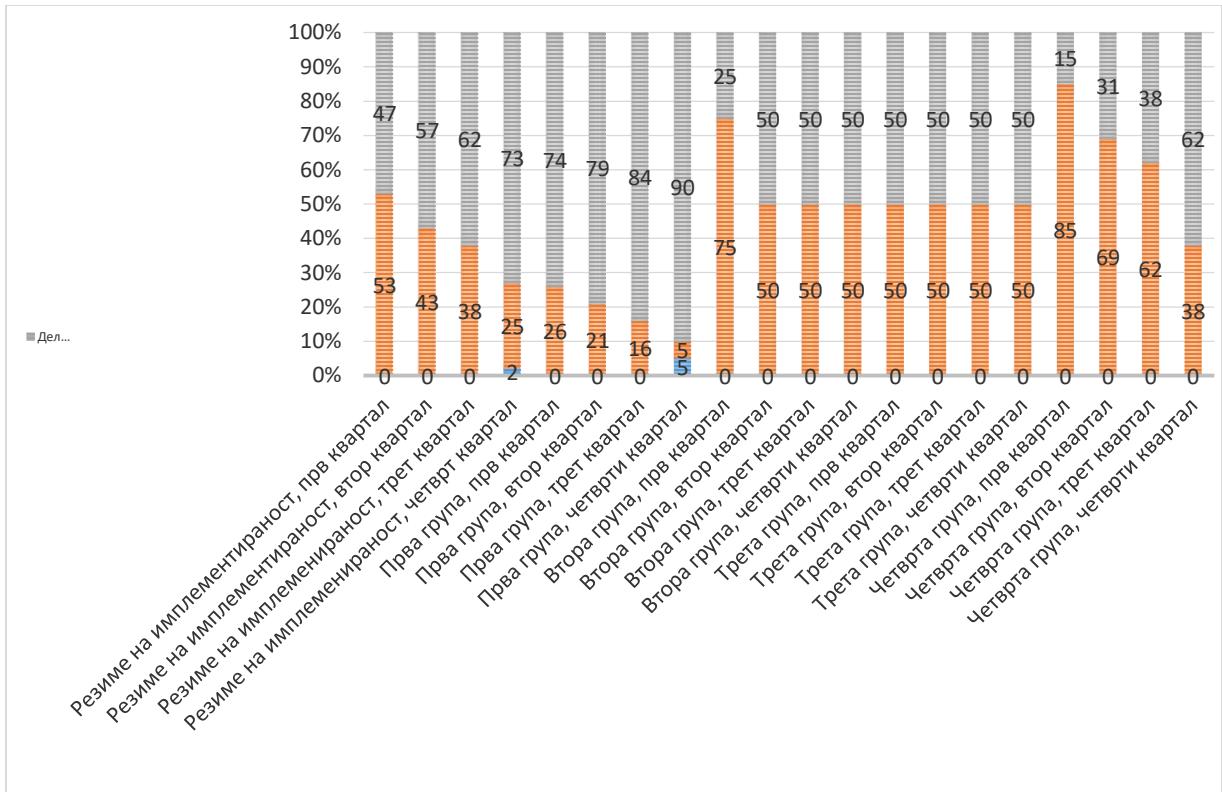
Целта на квартален мониторинг е да се воспостави континуитет во следење на спроведување на препораките, да се согледа на кој начин надлежните институции ги прифатија наодите во Извештајот и кои мерки и активности се преземаат за нивно спроведување.

Она што сакаме да го истакнеме е дека во процесот на мониторингот и во овој последен квартал не е востановена соодветна координираност помеѓу институциите во однос на следење на спроведувањето на препораките и обезбедување на податоците. Односно, не е утврдено до која институција се доставуваат материјалите кои се однесуваат на спроведувањето на препораките. Оттука, и во овој четврти квартален Извештај податоците ги обезбедуваме преку собирање на јавно достапните податоци од објавените информации на веб страните на институциите.

1. Резиме за имплементирано од препораките во четвртиот квартал

Графикон 1. Имплементација на препораките

Графикон 2: Имплементација на препораките споредбено во првиот, вториот, третиот и четвртиот квартал

Споредбено од мониторингот во претходните три квартали, се воочува дека процентот на имплементирани, односно целосно спроведени препораки е во мал пораст. Ваквата состојба е од причина што во табелата за мониторинг се нотира со назнаката: целосно спроведена, делумно спроведена и не спроведена препорака. Тоа подразбира, дека доколку во периодот на мониторинг се преземени само одредени активности, но препораката сеуште не е целосно реализирана, тоа се бележи како делумно спроведена активности. Меѓутоа, **она што треба да се истакне е дека бројот на преземени активности е во постојан пораст, односно во секој од кварталите се забележува дека дел од институциите преземаат активности и мерки кои се однесуваат на препораките.** Но, сепак бидејќи целосното спроведување на препораките зависи и од донесување на измени и дополнувања во одредени законски решенија, а истите сеуште не се донесени, кај дел од препораките е наведено дека се делумно спроведени.

Како активности кои се преземени во овој квартал ги наведуваме, донесување на Предлог – Закон за административни службеници, Предлог – Закон за вработените во јавниот сектор, Предлог закон за висока раководна служба, но и преземени активности од

страна на Министерството за информатичко општество и администрација, во врска со спроведување на проектот за реорганизација на администрацијата.

Графикон 3. Имплементација на препораките од првата група: Препораки за постапки за пополнување на работни места, преку постапка за вработување, постапка за унапредување и мобилност на вработените во јавниот сектор

Мониторинг на имплементација на препораките,
втора група: Стручност и компетентност на кадрите
во јавната администрација

Графикон 4. Имплементација на препораките од втората група: Стручност и компетентност на кадрите во јавната администрација

Мониторинг на имплементација на препораките,
трета група: Препораки за избор и именување на
Директори и членови на управни и надзорни
одбори

Графикон 5. Имплементација на препораките од третата група: Препораки за избор и именување на Директори и членови на управни и надзорни одбори

Графикон 6. Имплементација на препораките од четвртата група: Контролни механизми

Од вкупниот број на препораки 2% се целосно спроведени, 73% се спроведени делумно, додека 25% не се спроведени.

Највисоко ниво на почеток на спроведување на препораките е застапено кај препораките во првата група, од кои делумно спроведени се 90%, а целосно 5%.

Во втората и третата група делумно започнало спроведувањето на половина од препораките и во четвртата група имаме 62% на делумно спроведени препораки и 38% кои не се спроведени.

2. Заклучок

Во однос на преземање на мерки кои се предложени во препораките, а кои се однесуваат на потребата од донесување на нови или измена и дополнување на важечките законски решенија пред се Законот за вработените во јавниот сектор, Законот за административни службеници, Законот за организација и работа на органите на државната управа, Закон за

плати на вработените во јавниот сектор, може да констатираме дека истите сеуште не се донесени, но дел од нив како предлог-закони се објавени на ЕНЕР, како што се Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административни службеници.

Она што може да го констатираме за овој период за мониторирање во однос на имплементирање на препораките од Извештајот е не само дека постои политичка волја за нивно спроведување, туку и дека Владата, министерствата и други институции поинтензивно се залагаат за прифаќање на препораките и преземање активности кои одат во прилог на имплементација на препораките. Ова е видливо и од преземените активности во овој период на мониторинг, а тоа се пред се изготвување на:

- Предлог – Закон за административни службеници објавен на ЕНЕР на 17.09.2021 податок од мониторинг за четврти квартал.
- Предлог- Закон за вработените во јавниот сектор објавен на ЕНЕР на 17.09.2021 податок од мониторинг за четврти квартал.
- Предлог – Закон за висока раководна служба објавен на ЕНЕР на 17.09.2021 податок од мониторинг за четврти квартал.
- Известување за почеток на процесот за подготовкa на Предлог – Закон за изменување и дополнување на Законот за општата управна постапка објавено на ЕНЕР на 15.09.2021 податок од мониторинг за четврти квартал и
- Преземање активности за реорганизација на управата во рамки на ИПА Проектот „Поддршка за државната реорганизација“.

Сепак, она што може да го констатираме во однос на спроведувањето на препораките е дека нивото на спроведување на препораките сеуште е многу ниско, од причина што скоро ниту една од препораките не е целосно спроведена. Сепак од квартал во квартал забележуваме исчекор во однос на преземање на активности и мерки кои се од значење за спроведување на препораките, што укажува на тоа дека институциите се залагаат за нивно спроведување, но од причина што сепак процесот на донесување на нови или измена и дополнување на важечките прописи бара подолго време и координација на сите засегнати страни, истите не се сеуште донесени. Ефектите во однос на препораките кај повеќе се видливи во делот кој се однесува на целта на донесување на измените и дополнувањата на законските решенија во кој се наведуваат дел од активностите предложени во Извештајот. Заклучок во однос на преземени мерки во четвртиот квартал е дека во предложените

законски решенија на ЗАС и ЗВЈС во дел од одредбите се забележува спроведување на препораките од извештајот, но бидејќи законите се уште не се донесени ние тоа го нотираме како деломно спроведена препорака.

Препорака бр.1

Надлежните институции треба да продолжат и да се заложат заедно и координирано да работат на делотворно спроведување на препораките и во координирано следење на нивното спроведување.

Во таа насока можат да се создадат работни групи за изнаоѓање на решенија за спроведување на препораките, кои директно и непосредно ќе се преземаат од страна на надлежни чинители, а со тоа и ќе се одразат на квалитетот на работата на јавните органи во сферата на анализираните области.

На тој начин исто така ќе се обезбеди поголемо разбирање за очекуваните промени и организиран пристап во спроведување на препораките, што ќе создаде услови за подобрување на состојбите во сферата на вработувањата.

Тоа како краен ефект може да придонесе кон создавање на ефикасни и ефективни јавни органи и зајакнување на професионализацијата и интегритетот на административните службеници, што директно се очекува да влијае и на намалување на можноста од коруптивни влијанија во постапките за пополнување на работните места.

Во насока на натамошно организирано и ефективно следење на спроведувањето на овие препораки надлежните институции треба да се задолжат навреме да ја известуваат ДКСК за преземените дејствија кои се поврзани со препораките и активностите.

3. Методологија на следење на спроведувањето на препораките

Мониторингот го спроведовме на основа на анализа на јавни извори на податоци како што се:

1. Соопштенија и документи објавени на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ЕНЕР) – со цел да ги следиме новините кои се предлагаат во однос на законските решенија.¹
2. Соопштенија објавувани од страната на Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА) – со цел да се следат најновите случајувања во клучната институција надлежна за човечките ресурси во јавниот сектор и активностите кои се предлагаат и преземаат.²
3. Соопштенија и одлуки објавени на веб страната на Владата на Република Северна Македонија – за да се согледа дали постои политичката волја за спроведување на препораките, координацијата и соработката помеѓу институциите и мерките и активностите кои се предлагаат и преземаат.³
4. Огласи за јавни набавки објавени на веб страната на Електронски систем за јавни набавки.⁴
5. Анализа на билтени за месечни активности на Агенција за администрација⁵

¹ <https://ener.gov.mk/>

² <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk>

³ <https://vlada.mk/>

⁴ <https://www.e-nabavki.gov.mk/PublicAccess/Home.aspx#/home>

⁵ Веб страна на Агенција за администрација: <https://aa.mk/>

Податоци кои ги бараме:

Агенција за администрација
Објавени огласи: број на извршители, број на огласи
Билтени – месечни прегледи

МИОА
Следење на мерките кои ги презема Министерството
Информации во однос на процесот за донесување на ЗАС, ЗВЈС, ЗОРОДУ, ЗВРС
Трансфер листа
Обуки
Контролен механизам во однос на издавање согласност на Правилниците
Состаноци на Советот за реформа на јавната администрација
Годишен извештај од регистарот за вработените во јавниот сектор

Влада
Мерките кои ги презема
Работоњето и активностите на Вицепремиерот задолжен за корупција
Избори на директори и членови на управни и надзорни одбори

4. Анализа на наодите

1. Од анализата на податоците објавени на веб страната на Агенција за администрација, во рамките на билтените за месечни активност во периодот од јули-септември 2021 година⁶ констатираме:

Во Билтенот на месечни активности за месец јули 2021 се наведува дека во Агенцијата за администрација во **месец јули 2021 година** примени се 164 барања за објавување на јавен оглас за вработување на административни службеници, запрени се 11 барања, објавени се 167 огласи, за вкупно 319 работни места **за вкупно 345 извршители**. За институциите од централната власт објавени се 86 јавни огласи за 181 работни места со 195 извршители, додека за институции од локалната власт објавени се 82 јавни огласи за 138 работни места со 150 извршители.

Во Билтенот на месечни активности за месец август 2021 се наведува дека, во Агенцијата за администрација **во месец август 2021 година** објавени се 52 огласи, за вкупно 171 работни места за вкупно 343 извршители. За институциите од централната власт објавени се 36 јавни огласи за 150 работни места со 322 извршители, додека за институции од локалната власт објавени се 16 јавни огласи за 21 работни места со 21 извршители.

Во Билтенот на месечни активности **за месец септември 2021** се наведува дека, врз основа на член 8-а став (1) алинеја 4 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 98/19, 42/20 и 74/21), а согласно Решението за распишување на избори за членови на советите на општините и Советот на градот Скопје и за градоначалници на општините и за градоначалник на градот Скопје („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 185/2021 од 06.08.2021 година), започнатите постапки за вработување на административни службеници се ставаат во мирување.

⁶ https://aa.mk/bilteni_na_mesecni_aktivnosti_2021.npx

Со оглед на тоа дека локалните избори се одржаа на 17 октомври 2021 година, направивме анализа на податоците во Билтените за месечни активности објавени на веб страницата на Агенција за администрација, а кои се однесуваа на број на распишани огласи од јануари до септември 2021 година, и тоа одделно за огласи кои се распишани за потребите на институциите на локално и централно ниво. Подетален приказ е даден во следната табела.

Табела: Спроведени огласи за вработување на административни службеници, јануари до септември 2021 година⁷

	Месец	Број на огласи	Број на огласи на централно ниво	Бр. на извршители	Број на огласи на локално ниво	Бр. на извршители	Вк. бр.на работни места	Вкупен бр.на извршители
1	јануари 2021	17	6	20	11	26	42	46
2	февруари 2021	29	11	57	18	63	85	93
3	март 2021	61	18	39	43	126	155	165
4	април 2021	54	22	86	32	62	141	148
5	мај 2021	64	25	64	39	66	124	130
6	јуни 2021	160	76	196	84	198	379	394
7	јули 2021	167	85	195	82	150	319	345
8	август 2021	52	36	322	16	21	171	343
9	септември 2021 избори	/	/	/	/	/	/	/

Заклучокот е дека како сеближи периодот за спроведување на локални избори бројот на огласите значително расте. Но, во последниот квартал на мониторинг за разлика од претходниот, расте бројот на огласи распишани за институциите од централно ниво.

⁷ Билтен на месечни активности за 2021 година: https://aa.mk/bilteni_na_mesecni_aktivnosti_2021.npx

Од анализата на податоците за четврти квартал констатираме дека во месец септември нема распишано огласи со оглед на фактот дека во периодот пред изборите постапките за вработување се во мирување. Во однос на месец јули и август може да констатираме дека и покрај тоа што бројот на распишани огласи во август е значително помал од бројот на распишани огласи во јули, сепак во колоната која се однесува на бројот на извршители кои се бараат податоците се скоро идентични.

Ова не значи дека има незаконитост во постапката затоа што таа се спроведува врз основа на годишен план за вработување, но сепак укажува на можен ризик во редовна изборна година однапред да се планира зголемување на бројот на вработувањата непосредно пред изборите.

2. Од анализата на соопштенијата објавени на веб страната на МИОА, во периодот од јули-август-септември 2021 година констатираме дека од страна на МИОА се преземаат некои активности кои се однесуваат на исполнување на препораките, како што е на пример спроведување на ИПА Проектот „Поддршка за државната реорганизација“, во кој една од целите е донесувањето на нов Закон за организација и работа на органите на државната управа. Компонентата 2 на овој проект се однесува на подобрување на рамката за дискрециони овластувања, вклучително и во сферата на вработувањата.

Па така, на веб страницата на МИОА е објавено соопштение дека во рамките на реорганизацијата на државната администрација, Министерството за информатичко општество и администрација започнало со обуката на претставници на министерства и јавни институции.,„По спроведувањето на хоризонталната функционална анализа и изготвувањето извештаи за реорганизација каде што беше формирана новата организациска структура на државните органи, агенции и инспекциски служби на централно ниво, оваа обука има за цел да создаде административни капацитети кои ќе имаат надлежности да ги спроведат своите ревизии, кога ќе се појави потреба".⁸

⁸ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3655>

Исто така, на 24.09.2021 година е објавено соопштение дека е одржан единаесеттиот состанок на Специјалната група за реформа на јавната администрација (СГРЈА) помеѓу Европската комисија и Северна Македонија кој се одржал на 23 септември 2021 година, во рамки на Комитетот за стабилизација и асоцијација.⁹

На 13 јули 2021 е одржан деветтиот состанок на Советот за реформа на јавната администрација, на кој меѓу другото биле презентирани и предловите, наодите и препораките од проектот „Поддршка на државната реорганизација“.¹⁰¹¹

3. Од анализа на податоците објавени на веб страната на Владата на Република Северна Македонија констатираме дека во дел од соопштенијата кои се објавени искажано е постоење на политичка волја за спроведување на препораките

На 6.07.2021 година на 84-тата редовна седница, посветена на статусот на реализација на активностите на Стратегијата за реформа на јавната администрација 2018-2022 на предлог на Министерството за информатичко општество и администрација, била разгледана анализата за хоризонталната функционална поставеност на министерствата и институциите која ја подготвиле проектните експерти спроведена во рамките на двегодишниот ИПА проект „Поддршка кон државната реорганизација“, финансиран од Европската Унија. Структурираните оценки и мислењата во врска со анализата, која предвидува рационализација на бројот на институциите во државната управа, како и предлози за нивна поголема ефикасност, ќе бидат презентирани пред Советот за реформи на јавната администрација кој пак на Владата ќе ѝ ја предложи конечната верзија за реорганизацијата на органите на државната управа, агенциите и инспекциските служби.¹²¹³

⁹ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3644>

¹⁰ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3456>

¹¹ https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/zapisnik_od_devetata_sednica_na_sovetot_za_rja_-_finalen.pdf

¹² <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3393>

¹³ <https://vlada.mk/node/25831>

4. Од анализата на податоците објавени на ЕНЕР, заклучуваме дека до сега се нотирани само објавување на соопштенија за почеток на подготовкa на предлог-закони. Во мониторингот за овој Извештај, како пример ги наведуваме објавено известување за:

4.1.Известување за почеток на процесот за подготовкa на Предлог закон за изменување и дополнување на Законот за општата управна постапка.¹⁴

Во делот краток опис на проблемот се наведува дека: „анализата на примената на ЗОУП утврди определени практични проблеми. Сеуште не е воспоставена воедначена управна пракса на ниво на јавните органи, па голем дел од нив од објективни причини не можат целосно да се придржуваат кон одредбите согласно кои јавниот орган треба да определи овластени лица за водење на управната постапка. Измените и дополнувањата се во насока на допрецизирање и обезбедување на доследна примена на начелото на делегирање при одлучување во управна постапка, а опфатени се и запирањето на постапката, огласувањето на управен акт за ништовен и се вршат и номотехнички подобрувања на текстот. Предложените измени и дополнувања се во насока и на имплементирање на начелата за интероперабилност и усогласување со процесите на дигитализација. Концептот е-Влада обезбедува комуникација помеѓу институциите, како и комуникација со бизнис секторот и со граѓаните. За целосно имплементирање на процесите за дигитализација, потребна е истовремена и координирана измена на повеќе прописи. Како временската рамка за изготвување на предлог законот: 15.09.2021 - 30.11.2021.“

Бидејќи целиот текст не е објавен се надеваме дека со измената која ќе се изврши во однос на доследна примена на начелото на делегирање при одлучување во управна постапка, ќе се исполнi и препораката наведена во Извештајот кака препорака број 2.4. Контрола над доследна примена на членот од ЗОУП за делегирана надлежност.

¹⁴ https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=69935

4.2.На 17.09.2021 година е објавен Предлог – Закон за административни службеници.¹⁵ Одредбите од Предлогот ќе бидат наведени во делот на спроведување на препораките.

4.3.На 17.09.2021 година е објавен Предлог – Закон за вработените во јавниот сектор.¹⁶ Одредбите од Предлогот ќе бидат наведени во делот на спроведување на препораките.

5. Од анализата на објавени податоци на страната на Електронскиот систем на јавни набавки констатираме дека и понатаму продолжуваат да се склучуваат Договори со Агенции за привремени вработувања.

На 28.09.2021, е објавен оглас за јавна набавка, а како предмет на договорот за јавна набавка се привремени вработувања, а како вид на договорот за јавна набавка се наведени услуги за привремено вработување (освен услугите кои се однесуваат на договорите за вработување).¹⁷

На 24.09.2021 е објавен оглас за јавна набавка, а како предмет на договорот за јавна набавка се привремени вработувања, а како вид на договорот за јавна набавка се наведени услуги за привремено вработување (освен услугите кои се однесуваат на договорите за вработување).¹⁸

5. Оценка на спроведувањето на препораките

Анализирајќи ги само одредбите од предложените законски решенија ЗАС и ЗВЈС може да констатираме дека во истите од првата група препораки кои се вкупно 19, инкорпорирани се вкупно 8 препораки, делумно прифатени препораки се вкупно 9 и неприфатени препораки се вкупно 2. Сето ова укажува дека при изготвувањето на предложените решенија се земени во

¹⁵ https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=60140

¹⁶ https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=60142

¹⁷ Број на оглас: 16879/2021, <https://e-nabavki.gov.mk/PublicAccess/home.aspx#/dossie/9c2a17db-432d-4fa1-aade-63aaa7554b6b/1>

¹⁸ Број на оглас: 16614/2021, <https://e-nabavki.gov.mk/PublicAccess/home.aspx#/dossie/42bcf17c-0d28-45dc-bd4a-b399d3570c8d/1>

предвид и дадените препораки од Извештајот. При тоа, во однос на анализа на законските решенија во овој Извештај се анализирани само одредбите кои се однесуваат на препораките, а не и целите законски текстови.

Со оглед на анализираните податоци во однос на препораките, поконкретно го констатираме следново:

A. Во однос на првата група препораки (вкупно 19 препораки) кои се однесуваат на унапредување на постапките за пополнување на работните места преку вработување, унапредување и мобилност, во текот на тримесечното набљудување може да констатираме дека ниту една од препораките не е целосно реализирана, при тоа дел воопшто не се реализирани, а за дел се преземени одредени активности. (Види во Табела 2 за спроведување на препораки). Ова се должи пред се на тоа што во овој период не се извршени измени и дополнувања на важечките закони кои се однесуваат на постапките за пополнување на работните места во јавниот сектор, а тоа се Законот за административни службеници и Законот за вработените во јавниот сектор, а всушност од нивното донесување зависи исполнување на овие препораки.

Она што треба да се истакне за овој период на мониторинг е тоа што на 17.09.2021 година на ЕНЕР се објавени Предлог – Закон за административни службеници, Предлог – Закон за вработените во јавниот сектор и Предлог- Закон за високораководна служба. Од анализата на објавените предлози на овие два закони го констатираме следното:

Во однос на препораката 1.1. Редефинирање на поимот работно искуство во струка, во Предлог – Законот е извршено редефинирање и предложеното решение е дека „работно искуство во струка е периодот кој вработениот го поминал во работен однос, односно во извршување на работни задачи, во земјава или странство, по стекнување на определен степен и вид на образование и во кој вршел работи и работни задачи за кој е потребен таков степен и вид на образование, а кој се потврдува со доказ издаден од Агенцијата за вработување, односно акт за вработување или друг вид на договор кој не е евидентиран во Агенцијата за вработување.¹⁹ (види член 3 точка 10 од Предлог – Законот за административни службеници).

Согласно, активностите кои се предложени за спроведување на препораката 1.1., а тоа се: Активност1: Да се земе предвид и искуството од стажирање, волонтерство или практиканство; Активност 2: Да се воспостави евиденција за стажирање,

¹⁹ Види член 3 точка 10 од Предлог – Законот за административни службеници

волонтерство и практиканство и да се издава потврда и Активност 3: Измена на ЗАС. Во ЗАС да се изврши редефинирање на поимот работно искуство во струка, може да констатираме дека препораката би била спроведена доколку се донесе ваквото законско решение.

Во однос на препораката 1.2., а тоа е во огласот да се наведат сите потребни документи кои треба да ги поднесе кандидатот кои му носат определени бодови при селекцијата во Предлог – Законот е наведено дека Јавниот оглас за вработување се објавува согласно одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор. (член 52 од ЗВЈС став 1 и став 3, 4 и 5). Согласно, оваа одредба од ЗВЈС констатираме дека препораката препораката би била спроведена доколку се донесе ваквото законско решение.

Во однос на препораката 1.3. Проверка на веродостојност на докази да се врши во прва фаза, со Предлог – Законот се предвидува постапката за селекција на кандидатите да се одвива во три фази и тоа: административна селекција, проверка на веродостојност на доказите и интервју. При што, фазата 2 – проверка на веродостојност на доказите и фазата 3- интервју, се одржуваат во ист ден, во рок од 10 дена од денот на објавувањето на ранг- листите. (член 29 од ЗАС). Со ова предложено решение препораката не е исполнета, но тоа најверојатно се должи на тоа што во првата фаза се проверуваат само податоци кои се наведуваат во електронската апликација. Бидејќи, во сегашниот предлог не е предвидена претходната втора фаза – полагање на испит, сметаме дека ваквиот предлог е во ред. Но, она што останува дискутиабилно се одредување на бодувањето во фазите, со цел да се има објективност при селекција на кандидатите.

Во однос на препораката 1.4. да се усогласат ЗАС и ЗВЈС околу одлуката за отфрлање на пријавата на кандидатот како неуредна констатираме дека препораката би била спроведена доколку се донесе ваквото законско решение.

Оваа препорака е содржана член 53 став 3 од Предлог- ЗВЈС кој гласи „Административната селекција се состои од проверка на исполнувањето на условите наведени во јавниот оглас. Комисијата за селекција за вработување на кандидатите ќе им даде рок од три дена да ги достават потребните докази, доколку при административната селекција утврди дека пријавата е некомплетна. “ Сепак, сметаме наместо три дена треба да се додаде три работни дена.

Во однос на препораката 1.5. Да се намали дискрецијата и да се утврдат јасни критериуми за распишување на интерен оглас, констатираме дека препораката не е спроведена од причина што со во предложениот член 37 став 3 се наведува: „За започнување на постапка за унапредување на административен службеник, претпоставениот, односно функционерот во институција во која нема претпоставен, до организационата единица во чиј делокруг е управувањето со човечки ресурси во институцијата, односно административниот службеник кој ги врши работите од делокругот на организационата единица за управување со човечки ресурси ако институцијата нема организациона единица доставува барање за започнување на постапка за унапредување на административен службеник, во кое го назначува нивото и описот на работно место кое се предлага за пополнување.“ Согласно, оваа одредба повторно не се утврди критериуми во кој момент се одлучува за поднесување на барање, на пример дали кога административниот службеник ги исполнил условите за унапредување, дали кога се испразнува повисокото работно место доколку претходно е пополнето и сл.

Делумна спроведеност постои во член 27 став 5:

„На интерниот оглас може да се јави административен службеник, вработен во истата институција, кој ги исполнува општите и посебните услови за пополнување на работното место пропишани за соодветното ниво во овој закон и во актот за систематизација како и:

- да е оценет со оцена „се истакнува“ или „задоволува“ при последното оценување на кое бил оценуван
- да е на работно место на непосредно пониско ниво или да е на работно место во рамки на истата категорија во која е работното место за кое е објавен интерниот оглас,
- да поминал најмалку две години на истото ниво од кои најмалку една година во институцијата во која е објавен интерниот оглас и
- да не му е изречена дисциплинска мерка во последната година пред објавувањето на интерниот оглас.

Делумна спроведеност постои и во член 41 став 3

„Доколку ниту еден од кандидатите на интерниот оглас не освоил повеќе од 80% од предвидените бодови, претпоставениот, односно функционерот во институција во која нема претпоставен, може да донесе одлука за невршење на избор.“

Во однос на препораката 1.6. Да се укине ограничувањето на бројот на вработени кои може да добијат оценка 5 при оценувањето на ефектот на административни службеници, констатираме дека препораката е инкорпорирана во член 51 од Предлог – Закон за административни службеници.

Во однос на препораката 1.7. Да се укине ограничувањето дека наградувањето на административните службеници може да се изврши само доколку во буџетот на институцијата се обезбедени средства за таа намена. Во однос на оваа препорака констатираме дека препораката е делумно спроведена, односно спроведена е во однос на мерките кои се предложени како награда наведени во член 53 од Предлог ЗАС, меѓутоа во препораката во Извештајот не се наведува дека треба да се укине и можноста за парична награда.

Во однос на препораката 1.8 Поголема транспарентност во работењето на Комисија за ревизија на постапката, односно, јакнење на ефикасноста, ефективноста и советодавната улога на Комисијата за ревизија на постапките, констатираме дека е направен обид истата да се имплементира, но не како што е предложено во препораките, па според тоа констатираме дека е делумно спроведена. Имено, како активности се предложени: Активност 1: Во ЗАС во одредбата со која се регулира основањето и работењето на Комисијата за ревизија на постапките за селекција на кандидати да се предвиди дека Комисијата освен што ќе одлучува за предмети кои ги избрала по случаен избор, да одлучува и за огласите за кои биле поднесени жалби до Агенцијата исто така по случаен избор.

Активност 2: Измена и дополнување на член 19-а од ЗАС – кој се однесува на Комисија за ревизија на постапка во однос на зголемување на бројот на членовите и додавање на уште два члена од научната и стручната јавност и еден претставник од

ДКСК. Сегашното предложено решение е наведно во член 82 од Предлог ЗАС според кој: „(2) Комисијата за ревизија е составена од пет члена и нивни заменици и тоа:

- претседател и негов заменик од редот на инспекторите во Државниот управен инспекторат;
- еден член и негов заменик од редот на инспекторите во Државниот инспекторат за труд,
- еден член и негов заменик од редот на вработените во Министерството за политички систем и односи меѓу заедниците
- еден член и негов заменик од редот на вработените во Агенцијата кој е секретар и
- еден член и негов заменик, номинирани од Државната комисија за спречување на корупцијата.

(5) На членовите на Комисијата за ревизија доколку ги реализираат ревизиите од став (1) на овој член им следува паричен надоместок, во износ од една просечна нето плата во Република Северна Македонија, од буџетот на Агенцијата, за што директорот донесува решение.

(6) Начинот на спроведување на постапката за ревизија го пропишува министерот за информатичко општество и администрација.“

Имено, во однос на по конкретното работење на оваа Комисија е оставено тоа да се доуреди со подзаконски акт, што е добро решение.

Но, во однос на составот на Комисијата прашањето останува дискутиабилно и остава можност и за поинакво решение. Имено, се поставува прашањето дали предложените членови би требало да учествуваат во оваа Комисија, со оглед на фактот што органите од кои доаѓаат веќе имаат овластувања да постапуваат по претставки во однос на спроведување на постапките за вработување. Со оглед на ваквото предложено решение, се воочува дека старото решение овозможуваше постручно и покомпетентно вршење на функциите на Комисијата и тоа решение обезбедуваше повеќе транспарентност и да нема конфликт на интереси (едно лице да учествувало и во претходната постапка и во постапката по ревизија).

Во однос на препораката 1.9. Ограничување на измените и дополнувањата на Правилниците за систематизација на работните места само на основа на детално дадено образложение со Предлог – ЗВЈС е направен обид препораката да се

имплементира, но сепак констатираме дека повторно се дозволува често менување на правилниците и недостасува делот кој се однесува на изготвување на детално образложение за причините за изменување. (Види чл.42 став 5 и став 8 од ЗВЈС)

Предложеното решение е : „(5) Институциите на јавниот сектор, освен Собранието на Република Северна Македонија, Министерството за внатрешни работи и органот во состав на Министерството за внатрешни работи- Бирото за јавна безбедност, Агенцијата за национална безбедност, Агенцијата за разузнавање, во Оперативно – техничката агенција, во органот во состав на Министерството за финансии – Управата за финансиска полиција за овластените службени лица, судовите и јавните обвинителства, ги донесуваат актите од ставовите (1) и (2) на овој член по:

- добиено позитивно мислење од надлежното министерство, за институциите кои вршат дејности од областа на образование и наука, здравство, култура, социјална и детска заштита, министерство надлежно за работите од областа на локална самоуправа за единиците на локална самоуправа, органот за управување за јавни претпријатија, односно друга институција утврден со закон и
- добиена согласност од Министерството.

(8) Институциите на јавниот сектор можат да ги менуваат актите од ставовите (1) и (2) на овој член најмногу еднаш квартално, освен доколку од функционалната анализа произлегува потреба за донесување на нови, како и за промена на организациската поставеност или зголемување на бројот на систематизирани работни места во постојните акти за внатрешна организација и за систематизација.“

Во однос на препораката 1.10. Стандардизација на правилници за внатрешна организација и систематизација на работни места на локално ниво, констатираме дека истата е делумно спроведена со член 42 став 3 и став 4 од Предлог – ЗВЈС, кои гласат: „(3) Со функционалната анализа, се утврдува внатрешната организација и потребниот број на работни места во институцијата врз основа на надлежностите на институцијата и обемот на работа во последните три години. (4) Функционалната анализа е услов за донесување на нови, како и за промена на организациската поставеност или зголемување на бројот на систематизирани работни места во постојните акти за внатрешна организација и за систематизација.“

Препораката ја наведуваме како делумно спроведена од причина што, како активност во препораките е дадена Активност 1: Потребно е да се изврши анализа на сите подзаконски акти и да се утврдат причините за дискрепанција во однос на бројот и видот на организационите единици, и бројот на извршители и вид на образование, со што ќе се влијае на намалување на дискреционите овластувања на општините во однос на утврдувањето на бројот на организационите единици, утврдувањето на бројот на работните места и утврдувањето на бројот на извршителите.

Во однос на препораката 1.11. Да се изврши институционална реорганизација и оптимизација на јавниот сектор, констатираме дека истата е делумно спроведена со активностите кои се преземаат во рамките на ИПА 2 Проектот „Поддршка на државната реорганизација“.

Во однос на препораката 1.12. Ограничување на вработување на определено време преку Агенција за привремени вработувања, констатираме дека препораката би била спроведена доколку се донесе ваквото законско решение.

Оваа препорака е инкорпорирана со член 50 од Предлог ЗВЈС кој гласи:

(1) Функционерот во јавниот сектор може да пополни работно место преку склучување на договор за вработување на определено работно време заради:

- замена на привремено отсутен вработен, кој е отсутен повеќе од еден месец,
- привремено зголемен обем на работа,
- сезонска работа,
- непредвидливи краткотрајни активности што се јавуваат во вршењето на претежната дејност на работодавачот или
- работа на проект.

(2) Вработувањето од став (1) алинеја 1 на овој член трае до истекот на одобреното отсуство на отсутниот вработен, а најдолго две години.

(3) Вработувањето од став (1) алинеја 2 на овој член трае додека трае потребата на институцијата, а најдолго една година.

(4) Вработувањето од став (1) алинеи 3 и 4 на овој член трае додека трае потребата на институцијата, а најдолго три месеци.

- (5) Вработувањето од став (1) алинеја 5 на овој член трае до завршувањето на проектот, а најдолго три години.
- (6) Проектната единица и работните места во проектната единица согласно со став (1) алинеја 5 на овој член мора да бидат утврдени во актите за внатрешна организација и систематизација на работните места на институцијата.
- (7) Заради вработување во случаите од став (1) алинеи 1, 2, 3 и 5 на овој член, функционерот објавува јавен оглас согласно со одредбите на овој закон.
- (8) Заради вработување во случај од став (1) алинеја 4 на овој член за времетраење до 30 дена, функционерот ја објавува потребата за вработување во службата надлежна за посредување при вработување, без наплата, преку упатување на лица за вработување од евиденцијата на невработени лица, во согласност со општите прописи за работни односи.
- (9) Функционерот може, согласно со став (1) алинеја 4 на овој член, најмногу два пати годишно да вработи лица преку упатување од службата надлежна за посредување при вработување, при што вкупниот број на вработени лица не смее да биде поголем од 5% од бројот на сите вработени во институцијата, освен во исклучителни случаи кога поради здравствени причини има потреба од вработување преку упатување од службата надлежна за посредување при вработување, повеќе од два пати годишно, односно поголем број на лица, за што функционерот е должно да обезбеди соодветна медицинска документација.
- (10) Функционерот на институција во јавен сектор не може на определено време да вработува лица на раководни работни места.
- (11) Договорите за вработување на определено време согласно со основите утврдени во став (1) на овој член може да се склучат само ако институцијата обезбедила согласност дека се обезбедени финансиски средства од органот надлежен за буџетот на институцијата.
- (12) Правата и должностите од работен однос на вработените на определено време се уредуваат согласно овој закон и со општите прописи за работните односи.
- (13) Функционерот на институција во јавен сектор не може да вработува преку Приватна агенција за вработување.

Во однос на препораката 1.13. Прецизирање на одредбата од ЗАС во однос на повторување на оглас, односно поголема транспарентност, односно запознавање на јавноста што значи кога огласот се распишува кроз А или кроз 1 особено за огласите за кои се бара вработување на кандидат со припадност на заедница, констатираме дека истата би била делумно спроведена со член 33 од Предлог ЗАС: „(3) Доколку на конечната ранг листата нема кандидат, кој освоил најмалку 70% од максималниот број бодови, Агенцијата во рок од 10 работни дена по службена должност ја повторува постапката за вработување со објавување на јавниот оглас на својата веб страница. (4) Во повторената постапка во сите фази учествуваат сите кандидати без оглед на нивната припадност на заедница, а доколку по завршувањето на постапката нема кандидати со припадност на заедница за која вработувањето е планирано, Комисијата за селекција го предлага најдобриот кандидат кој освоил најмалку 70% од максималниот број на бодови. “

Останува само да се прецизира како кандидатот ќе биде запознаен дека станува збор за повторена постапка.

Во однос на препораката 1.14. Измена на ЗАС и оставање можност органот да избира помеѓу двата прворангирани кандидати од предложената листа, препораката не предвидена во член 54 од Предлог – ЗВЈС.

Во однос на препораката 1.15. Да се утврдат стандардизирани Прашалници за спроведување на трета фаза од селекција, односно при спроведување на интервју со кандидатите , констатираме дека препораката би била спроведена со член 31 од ЗАС, кој гласи: „

- (1) Интервјуто се спроведува усно.
- (2) Интервјуто се спроведува со стандардизирани прашалници со кои се проверуваат:

- интересот на кандидатот и мотивацијата за работата, неговото претходно работно искуство (доколку има), очекувањата на кандидатот од работата и сл.;
- потребните општи компетенции за работното место и

- стручноста на кандидатот за работното место.
- (3) За интервјуто задолжително се составува одделен записник со идентификациски код на кандидатот и податоци за поставените и одговорените прашања.

Во однос на препораката 1.16. Стандардизирање на постапката за оценување на ефектот на вработените во институциите, како активности во Извештајот се наведени:

Активност 1: Во ЗАС да се прецизира постапката за оцена на ефект и да се изменат одредбите кои овозможуваат дискреција во однос на начинот на оценување и наградување на службеникот на оваа основа; Во измената да се предвиди второстепеност и можност за жалба на висината на оцената, а не само за постапката за оценување.

Во предложеното законско решение во член 52 став 5 и 6 е инкорпорирана активноста

Член 52 став 5 - Предлогот за оценка се доставува до административниот службеник на увид, кој што има право на приговор во рок од 10 дена до претпоставениот, односно функционерот во институција во која нема претпоставен, по што се утврдува годишната оценка.

Член 52 став 6 Административниот службеник незадоволен од оценувањето и од оценката, има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

Активност 2: Менување на постапката за оценување со идентификување на објективни критериуми за резултатите од работата и личните квалитети кои ги покажале службениците во текот на остварување на своите задачи; Исто така да се опфати и прашањето за анонимност на постапката за оценување.

Во предложеното решение во член 52

Став 3 Административниот службеник се оценува за резултатите од работата, споредувајќи го обемот, квалитетот и роковите на сработеното со описот на работното место и стратешкиот и годишниот план за работа на институцијата, и земајќи го во предвид личното однесување на административниот службеник во текот на годината за која се врши оценувањето.

Став 7 се предвидува Поблиските критериуми за начинот на оценување на административниот службеник, формата и содржината на образецот за оценување, начинот на постапување по приговорите и утврдување на годишната оценка, како и начинот на изрекување на мерките за оценувањето ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Активност 3. Да се донесе подзаконски акт во кој ќе се утврдат критериуми за успешност или да се наведат и во самиот ЗАС. Може да се земе како пример Критериуми за успешност од Законот за инспекциски надзор.

Во предложеното законско решение во член 51 се наведени критериуми:

(1) Годишната оцена на административниот службеник може да биде:

- „се истакнува“, кога административниот службеник целосно ги извршува работните цели и задачи, учествува во подобрување на работењето на институцијата, придонесува во остварувањето на резултатите на институцијата, дава предлози за унапредување и покажува мотивација за работата и постигнува поголеми резултати од очекуваните согласно описот на работното место;

- „задоволува“, кога административниот службеник кој целосно и навремено ги извршува работните цели и задачи;

- „делумно задоволува“, кога административниот службеник не секогаш во целост и навремено ги извршува работните цели и задачи и

- „не задоволува“, кога административниот службеник кој не ги извршува работните цели и задачи и не ги почитува роковите.

Во однос на препораката 1.16 констатираме дека препораката би била спроведена доколку се усвои предложеното решение. Останува дискутиабилно само прашањето во однос на новината дека оценувањето го врши непосредно претпоставениот.

Во однос на препораката 1.17. Донесување на Закон за плати во јавниот сектор, констатираме дека оваа препорака не е спроведена, бидејќи не е донесен законот.

Во однос на препораката 1.18. Во ЗАС конкретно да се утврди дали периодот во кој службеникот бил на пробна работа се засметува како работење на тековно работно место. Во предвидените законски решенија не е предвидена пробна работа.

Во однос на препораката 1.19. Отстранување на дискрециони одлучувања во постапка за мобилност на вработените и ефикасно функционирање на трансфер листата на можни преземања, како активности во Извештајот се наведени:

Активност 1: Секоја од институциите која ќе укине одредена организациона единица или кога ќе се укине цел орган вработените лица кои ќе останат нераспределени по други институции истите да ги пријави и да ги достави податоците за вработениот трансфер листата за можни преземања.

Согласно предложениот член 58 став 1 од ЗВЈС - Заради потребите за мобилност на вработените во јавниот сектор во случај на укинување, спојување и намалување на надлежности на институциите од јавниот сектор, Министерството подготвува и води трансфер - листи на можни преземања.

Активност 2: Постојано ажурирање на трансфер листата при МИОА и афирмирање на нејзината употреба, што подразбира воведување на обврска за органите кои имаат потреба од ново вработување најпрво да проверат дали во оваа листа има лице кое ги исполнува квалификациите за соодветното работно место и доколку ги исполнува да се вработи со преземање.

Согласно предложениот член 52 став3 од ЗВЈС Агенцијата за администрација е должна да провери дали на трансфер - листата има соодветно лице за тоа работно место и доколку нема, да го објави јавниот оглас во рок од 5 дена од приемот на барањето.

Активност 3: МИОА се почесто да го контролира внесот на податоци во трансфер листата за можни преземања и колку често институциите го користат овој механизам пред распишување на јавен оглас.

Оваа активност останува да се спроведува во пракса.

Активност 4: На АА да и се додаде надлежност за водење на евиденција во која ќе бидат внесени податоци за слободни работни места, да се наведат службеници кои сакаат преместување во друг орган, податоци за нераспределени службеници.

Оваа активнос не е спроведена.

Активност 5: Секој орган Годишниот план за вработување да го достави до МФ, МИОА, АА и Министерство за политички систем пред изготвувањето на буџетот за наредната година.

Оваа активност не е спроведена.

Активност 6: Обврска при утврдување на потреба за нови вработувања, органот прво да се обрати до МИОА и да се провери дали во трансфер листата има нераспореден државен службеник кој ги исполнува условите за конкретното работно место.

Исполнета со член 52 став 3 од ЗВЈС.

Активност 7: Да се прецизираат и одредби за заштита на правата на не распределените административни службеници.

Оваа активност не е спроведена.

Активност 8: Да се прецизира дали е потребно распишување на оглас за преземање или прераспоредување, ако е потребно дали се распишува јавен или интерен.

Согласно предложениот член 56 став 6 од ЗВЈ не е предвидено распишување на оглас.

Активност 9: Измена и дополнување на член 43 од ЗВЈС и во став 2 од член 42.

Спроведено со предложениот член 57 од ЗВЈС.

Б. Во однос на втората група препораки кои се однесуваат на стручност и компетентност на кадрите во јавната администрација (вкупно 4):

- 2.1. Актите за систематизација на работните места да се усогласат со Фраскатиевата класификација и видот на образованието да содејствува со работните задачи кои треба да ги извршува службеникот – Препораката не е спроведена
- 2.2. Да се зајакне ефикасноста и стручноста на Комисиите за селекција на кандидати – препораката е делумно спроведена.
- 2.3. Задолжително спроведување на обуки за административни службеници - препораката не е спроведена.
- 2.4. Контрола над доследна примена на членот од ЗОУП за делегирана надлежност – Препораката е делумно спроведена, објавено е известување за измена на ЗОУП во однос на оваа прашање, но не е наведен текстот.

В. Во однос на третата група препораки (вкупно 4) кои се однесуваат на избор и именување на Директори и членови на управни и надзорни одбори, констатираме дека постојат зголемен број на преземени мерки и активности, особено во поглед на критериумите кои треба да ги исполнуваат членовите на управните и надзорните одбори во јавните установи и јавните претпријатија, и тоа пред се во видот на образованието и работното искуство – со што се обезбедува поголема стручност и компетентност во работењето на овие лица и се зголемува професионалност при управувањето и надзорот во јавните установи и јавните претпријатија, како и новината во транспарентноста во постапката за нивно именување која е предвидено да се врши преку објавување на јавен повик, а за нездоволните кандидати е предвидена можност за правна заштита преку поднесување на жалба. Предлог-Законот за висока раководна служба е достапен на ЕНЕР.

Во однос на оваа препораките од оваа група би ги истакнале предложените мерки од страна на Владата наведени во Акција 21 – План за борба против корупција од март 2021 година.²⁰ Имено, во точка седум од овој план се наведени детектирани слабости во однос на управните и надзорните одбори, кои воедно се наведени и во Финалниот извештај на Проектот на ТИ-М. Во рамки на оваа точка се наведува дека во иднина ќе се работи за намалување на бројот на членови на

²⁰ „Акција 2021“ - План за борба против корупција –, https://vlada.mk/sites/default/files/img/plan_za_borba_protiv_korupcija_mk_al_akcija_21.pdf

управните одбори – на максимум 5 члена, ќе се утврдат прецизни услови за именување на членови на управни и надзорни одбори и за нивната одговорност, ќе се бара посебен вид на образование во согласност на дејноста на органот каде се именуваат, воедно ќе се уреди и постапката за избор. Тука се и Предлог-законот за измени и дополнувања на Законот за установи и Предлог-законот за измени и дополнувања на Законот за јавни претпријатија. Во четвртиот квартал е објавен и Предлог-Закон за висока раководна служба.

Г. Во однос на четвртата група препораки преземените активности се наведени во табелата.

Во однос на оваа група на препораки преземени се неколку мерки и активности заради нивно спроведување, но за дел на препораките останува тие да се спроведуваат дополнително во пракса, од причина што овие препораки се со цел да има континуитет во спроведување на контрола и тие постојано да придонесуваат за воочување и преземање на мерки за отстранување на одредени недоследности кои ќе се појават во практиката, односно делувањто на институциите.

6. Табели со препораки и спроведен мониторинг

Табела 1. Исполнетост на Препораките за постапки за пополнување на работни места, преку постапка за вработување, постапка за унапредување и мобилност на вработените во јавниот сектор

Препорака	Активности	Надлежни институции	Рок	Мониторинг
Група 1 Постапка за вработување				
1.1. Редефинирање на поимот работно искуство во струка	Активност 1: Да се земе предвид и искуството од стажирање, волонтерство или практиканство. Активност 2: Да се воспостави евидентија за стажирање, волонтерство и практиканство и да се издава потврда. Активност 3: Измена на ЗАС. Во ЗАС да се изврши редефинирање на поимот работно искуство во струка. Види текст со објаснување.	МИОА	1 година	Делумно спроведена препорака од причина што сеуште не се донесени нови законски решенија. Односно, не се извршени измени и дополнувања на Законот за административни службеници. Преземена досегашна активност: Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека МИОА и АА како најзасегнат институции

				во однос на оваа проблематика треба да изготват План со кој ќе се определи начинот на имплементација на препораките во соодветни акти. Преземена активност во четврти квартал: Објавување на ЕНЕР на Предлог – Закон за административни службеници на 17.09.2021, види член 3 точка 10 Делумно спроведена препорака
1.2. Во огласот да се наведат сите потребни документи кои треба да ги поднесе кандидатот кои му носат определени бодови при селекцијата	Активност 1: Унифицирање на содржината на јавните и интерните огласи. Во огласите да бидат наведени сите документи и задолжителни и дополнителни кои се бодуваат во постапката на селекција, кои кандидатот треба да ги достави. Активност 2: Член 36 од ЗАС зборот „може“, да се замени со зборот „треба,“.	МИОА, АА, надлежна институција	1 година	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници. Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека МИОА и АА како најзасегнат институции во однос на оваа проблематика треба да изготват План со кој ќе се определи начинот на имплементација на препораките во соодветни акти. Се работи на донесување на нови законски решенија, кои според одговорот од МИОА треба во најскоро време да бидат објавени на ЕНЕР Преземена активност во четврти квартал: Објавување на ЕНЕР на Предлог – Закон за административни службеници на 17.09.2021, член 52 став 1, 4, 5 од ЗВЈС и член 25 од ЗАС Делумно спроведена препорака
1.3. Проверка на веродостојност на докази да се врши во прва фаза	Активност 1: Промена на член 38 од ЗАС Активност 2: Промена на член 42 од ЗАС	МИОА	1 година	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на

				подготовка на предлог закон за административни службеници. Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека МИОА и АА како најзасегнати институции во однос на оваа проблематика треба да изготват План со кој ќе се определи начинот на имплементација на препораките во соодветни акти. Во предлог закон е останато веродостојноста да се врши по спроведување на административната селекција, оваа решение е најверојатно затоа што апликацијата е електронска, па потоа да се проверуваат доказите, член 29 од ЗАС Делумно спроведена препорака
1.4. Да се усогласат ЗАС и ЗВЈС околу одлуката за отфрлање на пријавата на кандидатот како неуредна	Активност 1. Да се извршат измени и дополнувања на ЗАС и членовите на Комисија за селекција на кандидати да не ја отфрлаат пријавата како неуредна без претходно да му се даде можност на кандидатот да ја доуреди пријавата. Активност 2: Усогласување на член 39 од ЗАС со член 20-т став 4 од ЗВЈС.	МИОА, Комисија за селекција на кандидати	1 година	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници. Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека МИОА и АА како најзасегнати институции во однос на оваа проблематика треба да изготват План со кој ќе се определи начинот на имплементација на препораките во соодветни акти. Преземена активност во четврти квартал: Донесување на Предлог - Закон за вработените во јавниот сектор на ЕНЕР на 17.09.2021, види член 53 став 3 од ЗВЈС Делумно спроведена препорака
1.5. Да се намали дискрецијата и да се утврдат јасни	Активност 1: Да се дополнi член 48 од ЗАС во став 3.	Влада МИОА, АА, институција	2 години	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар

<p>критериуми за распишување на интерен оглас.</p>	<p>Активност 2: Откако ќе се измени ЗАС (член 48) да се изврши усогласување со материјалните прописи во кои се содржани одредби за интерен оглас и секоја институција од јавниот сектор да донесе соодветен подзаконски акт со којшто детално ќе ја уреди постапката за унапредување. На овој начин ќе се обезбеди унифицирана процедура за распишување на интерен оглас.</p> <p>Активност 3: Да се изготви Образец со мерливи критериуми и за секој критериум посебно да се предвидат бодови.</p> <p>Активност 4: Унапредувањето би требало да се одвива јавно и со претходно оценување на самите вработени во секторот каде што се врши унапредувањето и со преземање на претходно искуство, сертификати, правосуден испит магистерска теза, итн. со што унапредувањето би било реално и поддржано внатре во самият сектор.</p> <p>Активност 5: Да се дополни член 52 од ЗАС ст.3 да се прецизираат критериумите односно причините поради кои може раководното лице да донесе одлука за не вршење на избор.</p> <p>Активност 6: Редовна контрола и утврдување од страна на АА, дали пред распишување на јавен оглас за повисоко работно место, органот се обидел тоа да го пополнит со вработен во институција кој ги исполнил условите. Односно да се применат основниот принцип од систем на кариера.</p> <p>Активност 7: За унапредувањата да не се бара поединечна согласност од Министерството за финансии туку да се предвидуваат во годишен план и во буџетите на институциите.</p> <p>Активност 8: Да се применува правилото за мобилност и да се изнајдат механизми кога кандидатот ги исполнил условите за унапредување а работното место во кои треба да се унапреди во институцијата се пополнети,</p>	<p>која распишува оглас Министерство за финансии</p>		<p>на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека МИОА и АА како најзасегнати институции во однос на оваа проблематика треба да изготват План со кој ќе се определи начинот на имплементација на препораките во соодветни акти.</p> <p>Преземена активност во четврти квартал: Објавување на ЕНЕР на Предлог – Закон за административни службеници Делумно спроведена постапка</p>
--	--	--	--	--

	да се упати на повисокото работно место во било која институција во јавната администрација			
1.6. Да се укине ограничувањето на бројот на вработени кои може да добијат оценка 5 при оценувањето на ефектот на административни службеници	Активност 1: да се укине или изменет и дополнет член 65 став 4 од ЗАС дека со оценка „5“ може да се оценат најмногу пет од вработените административни службеници во институцијата.	МИОА	1 година	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници. Преземена активност во четврти квартал: Објавување на ЕНЕР на Предлог – Закон за административни службеници на 17.09.2021, види член 50 и член 51 Делумно спроведена препорака
1.7. Да се укине ограничувањето дека наградувањето на административните службеници може да се изврши само доколку во буџетот на институцијата се обезбедени средства за таа намена.	Активност 1: Да се изменет и дополнет член 94-а од ЗАС во кој е уреден надоместок за успешност во работењето 21 Активност 2: Да се дополнет одредбата со додавање или друг вид на награда или признание или давање на три слободни работни дена. Активност 3: Наградувањето да биде обврска за институциите, а видот на наградата да биде или финансиски средства, или признание или платено стручно усовршување.	МИОА, институции кои се дел од јавниот сектор	1 година	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници. Преземена активност во четврти квартал: Делумна преземна активност затоа што е тргната паричната награда, Објавување на ЕНЕР на Предлог – Закон за административни службеници на 17.09.2021, види член 53 Делумно спроведена препорака
1.8 Поголема транспарентност во работењето на Комисија за ревизија на постапката	Активност 1: Во ЗАС во одредбата со која се регулира основањето и работењето на Комисијата за ревизија на постапките за	МИОА	1 година	Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар

21 Со него се предвидува можност за административниот службеник кој е оценет со годишна оценка „A“, да му се додели надоместок за успешност во работењето во висина на платата примена во последниот месец од годината за која се вршело оценувањето, само доколку во буџетот на институцијата се обезбедени средства за таа намена.

Јакнење на ефикасноста, ефективноста и советодавната улога на Комисијата за ревизија на постапките	<p>селекција на кандидати да се предвиди дека Комисијата освен што ќе одлучува за предмети кои ги избрала по случаен избор, да одлучува и за огласите за кои биле поднесени жалби до Агенцијата исто така по случаен избор.</p> <p>Активност 2: Измена и дополнување на член 19-а од ЗАС – кој се однесува на Комисија за ревизија на постапка во однос на зголемување на бројот на членовите и додавање на уште два члена од научната и стручната јавност и еден претставник од ДКСК.</p> <p>Активност 3: Измена на ЗАС со внесување на одредби за транспарентност и отчетност на Комисијата.</p>			<p>на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Податок од трет квартал</p> <p>Во март 2021 година од страна на МИОА е изготвена Антикорупциска програма со акциски план анализа, цели и следни чекори.²²</p> <p>Сменет е составот на Комисијата но не според дадениот предлог, види Предлог – Закон за административни службеници на 17.09.2021, член 53</p> <p>Делумно спроведена препорака</p>
1.9. Ограничивање на измените и дополнувањата на Правилниците за систематизација на работните места само на основа на детално дадено образложение	<p>Активност 1: Измена на Законот за вработените во јавниот сектор со ограничување на измени на Правилниците.</p> <p>Активност 2: Во ЗВЈС да се воведе забрана за МИОА да дава согласност за измена на правилник доколку институцијата не изготвила функционална анализа член 17 став 4 во ЗВЈС.</p> <p>Активност 3: Во ЗВЈС да се воведе забрана за МИОА да дава согласност за измена на правилник доколку со измената не е приложено и детално образложение за потребата од измени.</p> <p>Активност 4: Надлежноста за давање на согласност на актите за внатрешна организација и систематизација да се додели на АА како самостоен државен орган.</p>	МИОА	1 година	<p>Делумно спроведена :</p> <p>Како за илустрација: Во периодот од јануари – март 2021 година, Министерството за информатичко општество и администрација има дадено вкупно 321 согласности на акти за изменување и дополнување на Правилникот за систематизација на работни места.²³</p> <p>Податок од трет квартал:</p> <p>Во март 2021 година од страна на МИОА е изготвена Антикорупциска програма со акциски план анализа, цели и следни чекори.²⁴</p> <p>Преземена активност во четврт квартал:</p> <p>ЗВЈС, член 42, став 8- Ограничено е менувањето на најмалку еднаш квартално, меѓутоа не се бара детално образложение и повторно овој период остава можност за многу често менување на Правилниците</p> <p>Делумно спроведена постапка</p>
1.10. Стандардизација на правилници за внатрешна	Активност 1: Потребно е да се изврши анализа на сите подзаконски акти и да се утврдат	МИОА	1 година	Препораката не е спроведена

²² https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/antikorupciska_programa_-_05.05.2021.pdf

²³ Вклучително и измените поврзани со Планот за распределување на административните службеници вработени преку програмата К5, одговор на прашања од МИОА за втор квартал

²⁴ https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/antikorupciska_programa_-_05.05.2021.pdf

организација и систематизација на работни места на локално ниво	причините за дискрепанција во однос на бројот и видот на организационите единици, и бројот на извршители и вид на образование, со што ќе се влијае на намалување на дискреционите овластувања на општините во однос на утврдувањето на бројот на организационите единици, утврдувањето на бројот на работните места и утврдувањето на бројот на извршителите.			
1.11. Да се изврши институционална реорганизација и оптимизација на јавниот сектор	<p>Активност 1: Да се ограничи примената на член 7 од ЗОРОДУ, со која се остава простор за формирање на самостоен орган со посебен закон.</p> <p>Активност 2: Изготвување на Извештај за преклопување на надлежности и за потребниот број на вработени во одредена институција и во одредени организациони единици.</p> <p>Активност 3: На основа на изготвеното мапирање на сите органи во јавната администрација и изготвената анализа на сите видови органи кои спаѓаат во јавната администрација, да се утврди реалната потреба за истите.</p> <p>Активност 4: Точно да се наведат сите второстепени органи кои одлучуваат по жалба против решение на орган на јавна администрација и да се испита нивната надлежност заради утврдување на преклопување во надлежност.</p> <p>Активност 5: МИОА да го активира почестото состанување на Мрежата на организационите единици за управување со човечки ресурси и предлагање на соодветни мерки по одржаните состаноци.</p> <p>Активност 6: Да се предвиди норма за вработените, односно оценување на ефективноста на нивното работење (времето потребно за делотворно извршување на</p>	МИОА и сите институции кои се дел од јавниот сектор	1 година	<p>Делумно спроведена препорака Активност што е преземена: Скопје, 10 декември 2020 Министерот за информатичко општество и администрација Јетон Шакири одржа работна средба со Никола Бертолини, шеф на одделот за соработка во Делегацијата на Европската Унија. На работната средба учествуваа и стручни тимови на МИОА и ЕУ, при што се разговараше за статусот на реализација на тековните и идни проекти во насока на реорганизација на јавната администрација и дигитализација, што се финансирани преку ИПА проектите.²⁵ Скопје, 2 декември 2020 Секретаријатот за реформа на јавната администрација денеска го одржа осмиот состанок, кој се реализираше преку видео-конференциска врска со употреба на интернет комуникација. На седницата се презентираа резултатите од спроведувањето на ИПА 2 Проектот „Поддршка на државната реорганизација“, предлог Законот за организација на работа на органите на државната управа и хоризонталната</p>

²⁵ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3205o>

	<p>работни задачи и обврски) за да се определи реалната бројка за бројот на извршители за конкретно работно место. Бројот на вработените во општинската администрација да се утврдува и согласно бројот на жители во општината</p> <p>Активност 7: Усогласување на вработувањата во администрацијата на локално ниво</p>		<p>функционална анализа на јавната администрација²⁶²⁷</p> <p>Предвидено е и во Програма за работа на Владата на РСМ за периодот 2020-2024</p> <p>Во рамки на активностите за реорганизација и оптимизација на институциите, во МИОА на 02.03.2021 година е одржан првиот состанок на работната група за изработка на нов Закон за организација на органите на државна управа. На овој состанок, била утврдена и динамиката на активностите во однос на подготовката на новиот закон, при што учесниците имале можност да го разгледаат предлог акцискиот план и првиот нацрт на Законот, како и да разменат мислења во таа насока.²⁸</p> <p>На барање на Транспаренси интернешнл од страна на МИОА, во однос на прашањето до каде е процесот за донесување на Законот за организација и работа на органите на државната управа, бевме информирани дека во март 2021 година министерот за информатичко општество и администрација формирал и меѓуресурска работна група со претставници од МИОА, Министерството за финансии (МФ), Министерство за правда (МП), Секретаријатот за законодавство (СЗ), Канцеларија на Преседателот на Владата на Република Северна Македонија (КПВРСМ) и Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците (МПСОЗ). При тоа, во одговорот се наведува и дека Законот се работи во проширен состав со претставници од невладин сектор и од политички партии, при што се очекува до крај на мај работната група</p>
--	--	--	---

²⁶ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3194>

²⁷https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/zapisnik_secrja_8ma_sednica.pdf,
https://mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/rja/dneven_red_za_sedma_sednica_na_sovet_na_rja_16.12.2019.pdf

²⁸ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3255> времени ри

и

				да ја изработи драфт верзијата на законот која потоа би била објавен на ЕНЕР.
				<p>Податок од трет квартал: На пример, на 9 јуни 2021 година, Министерот за информатичко општество и администрација учествуваше и им се обрати на работните групи на семинарот за Реорганизација на државна администрација и менаџмент на промени во Република Северна Македонија и семинарот за ефикасност на јавните институции во Република Северна Македонија. При што, учесници на овие два семинари били претставници од сите министерства и странски и домашни експерти вклучени во овој важен проект.²⁹</p>
1.12. Ограничување на вработување на определено време преку Агенција за привремени вработувања	<p>Активности 1: Измена во Законот за вработените во јавниот сектор со која ќе се утврди можност договорот да се склучува максимум на една година без можност за продолжување Чл.22 став 14 и 15 кои се однесуваат на привремени вработувања.</p> <p>Активност 2: Одредбата од законот треба да се дополни и прецизира на тој начин што за привремените вработувања ќе се предвиди или распишување на оглас како за другите службеници или да се преземаат лица од трансфер листата на МИОА. Исто така, во однос на правата и обврските на привремено вработените да се применуваат одредби од ЗАД.</p> <p>Активност 3: Да се укине можноста лицата кои се привремено вработени да поминат во редовен работен однос без редовна постапка за</p>	МИОА	1 година	<p>Препораката е делумно спроведена Укажување: На веб страната на Електронски систем за јавни набавки (https://www.e-nabavki.gov.mk/) во овој период на мониторирање со објавуваат огласи за јавни набавки каде како предмет на договорот се наведуваат услуги за привремени вработувања</p> <p>Согласно последните податоци од Годишниот Извештај од Регистарот на вработените во јавниот сектор за 2020 година, преку агенциите за привремени вработувања во институциите на јавниот сектор, работно ангажирани се вкупно 2.425 лица и истите немаат статус на вработени во јавниот сектор и не влегуваат во анализите содржани во овој извештај.³⁰</p>

²⁹ <https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3321>

³⁰ https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/reports/izvestaj_registar_2020_rev.1.01.pdf

	<p>вработување, односно да се укине можноста за трансформација на работниот однос</p> <p>Активност 4: во огласите за привремени вработувања од кандидатот да се бара исполнување на истите услови кои се бараат при вработување преку јавен оглас преку АА.</p> <p>Активност 5: Правата и обврските на привремено вработените како административни службеници да се регулираат согласно ЗАС и ЗВЈС, а не согласно ЗРО.</p>			<p>Преземна активност во 4ти квартал: Преземна активност, види ЗВЈС, член 50, став 9, 12, 13</p> <p>Делумно спроведена постапка</p>
1.13. Прецизирање на одредбата од ЗАС во однос на повторување на оглас Поголема транспарентност, односно запознавање на јавноста што значи кога огласот се распишува кроз А или кроз 1 особено за огласите за кои се бара вработување на кандидат со припадност на заедница	<p>Активност 1: Измена и дополнување на член 44 од ЗАС.</p> <p>Активност 2: При објавување на огласот кроз да се наведе дека дека огласот се распишува по втор пат и дека може да се пријави и кандидат со друга националност.</p>	МИОА	1 година	<p>Делумно спроведена постапка</p> <p>Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал: Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 43, став 4</p> <p>Делумно спроведена препорака</p>
1.14. Измена на ЗАС и оставање можност органот да избира помеѓу двата прворангирани кандидати од предложената листа.	Активност 1: Измена и дополнување на член 44 и 45 од ЗАС	МИОА, Комисија за селекција на кандидати	1 година	<p>Делумно спроведена постапка</p> <p>Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Делумно спроведена постапка</p>
1.15. Да се утврдат стандардизирани Прашалници за спроведување на трета фаза од селекција, односно при спроведување на интервју со кандидатите	<p>Активност 1: Да се безбеди со сите кандидати да се спроведува структурирано интервју. Изготвувањето на стандардизирани критериуми за формулирање на прашања и бодови за одговор на прашањата.</p> <p>Активност 2: Треба да се изнајде модул во кој или прашањата би биле унифицирани или интервјуто да се спроведува писмено во кој членовите на Комисијата однапред ќе го имаат одговорот на прашањата.</p>	МИОА, АА	1 година	<p>Делумно спроведена постапка</p> <p>Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал: Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 41</p>

	Активност 3: Бодовите од 20 да се намалат на 10 бода. Активност 4. Измена во ЗАС и подзаконски акти.			Делумно спроведена препорака
1.16. Стандардизирање на постапката за оценување на ефектот на вработените во институциите	<p>Активност 1: Во ЗАС да се прецизира постапката за оцена на ефект и да се изменат одредбите кои овозможуваат дискреција во однос на начинот на оценување и наградување на службеникот на оваа основа; Во измената да се предвиди второстепеност и можност за жалба на висината на оцената, а не само за постапката за оценување.</p> <p>Активност 2: Менување на постапката за оценување со идентификување на објективни критериуми за резултатите од работата и личните квалитети кои ги покажале службениците во текот на остварување на своите задачи; Исто така да се опфати и прашањето за анонимност на постапката за оценување.</p> <p>Активност 3. Да се донесе подзаконски акт во кој ќе се утврдат критериуми за успешност или да се наведат и во самиот ЗАС. Може да се земе како пример Критериуми за успешност од Законот за инспекциски надзор.</p>	МИОА, АА, институции од јавен сектор	1 година	<p>Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал: Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 52, став 6,7 Делумно спроведена препорака</p>
1.17. Донесување на Закон за плати во јавниот сектор	<p>Активност 1: Прецизирање на вредност на бод за плата во секоја институција и прецизни критериуми и надлежни институции кои може да влијаат и да даваат согласност за промена на висината на бодот.</p> <p>Активност 2: Утврдување на единствени критериуми за пресметување на плати и надоместоци на плати за вработените во јавниот сектор.</p> <p>Активност 3: Ограничување на дискрециони одлучувања за плати и висина на надоместоци во материјалните прописи за основање на самостојните органи и регуляторни тела и во јавните претпријатија</p>	МИОА и др.	1 година	<p>Делумно спроведена Преземена активност во Акција 21-План за борба против корупција, објавен во март 2021</p> <p>Препораката не е спроведена</p>

1.18. Во ЗАС конкретно да се утврди дали периодот во кој службеникот бил на пробна работа се засметува како работење на тековно работно место.	Активност 1: Измени во ЗАС со кој ќе се предвиди дека пробната работа се смета за период кој вработениот го поминал на тековното работно место, односно на исто ниво.	МИОА	1 година	<p>Делумно спроведена постапка Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготвка на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Препораката е спроведена. Во новиот предлог Закон за административни службеници не е предвидена пробната работа</p>
1.19. Отстранување на дискрециони одлучувања во постапка за мобилност на вработените и ефикасно функционирање на трансфер листата на можни преземања	<p>Активност 1: Секоја од институциите која ќе укине одредена организациона единица или кога ќе се укине цел орган вработените лица кои ќе останат нераспределени по други институции истите да ги пријави и да ги достави податоците за вработениот во трансфер листата за можни преземања.</p> <p>Активност 2: Постојано ажурирање на трансфер листата при МИОА и афирмирање на нејзината употреба, што подразбира воведување на обврска за органите кои имаат потреба од ново вработување најпрво да проверат дали во оваа листа има лице кое ги исполнува квалификациите за соодветното работно место и доколку ги исполнува да се вработи со преземање.</p> <p>Активност 3: МИОА се почесто да го контролира внесот на податоци во трансфер листата за можни преземања и колку често институциите го користат овој механизам пред распишување на јавен оглас.</p> <p>Активност 4: На АА да и се додаде надлежност за водење на евидентиција во која ќе бидат внесени податоци за слободни работни места, да се наведат службеници кои сакаат преместување во друг орган, податоци за нераспределени службеници.</p> <p>Активност 5: Секој орган Годишниот план за</p>	МИОА, АА	1 Година	<p>Активноста не е спроведена Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека МИОА и АА како најзасегнати институции во однос на оваа проблематика треба да изготват План со кој ќе се определи начинот на имплементација на препораките во соодветни акти.</p> <p>Во одговорот на МИОА се наведува дека во пракса, трансфер листата се користи многу ретко и не е целосно функционална. Исто така, институциите од јавниот сектор не се доволно запознаени за начинот и условите за евидентирање вработен на трансфер - листата. Од информациите преземени од страната на МИОА може да се констатира дека трансфер листата на можни преземања не е редовно ажурирана</p> <p>Линк во прилог: https://mioa.gov.mk/?q=mk/node/73</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал: Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 57 и 58</p> <p>Препораката е делумно спроведена</p>

	<p>вработување да го достави до МФ, МИОА, АА и Министерство за политички систем пред изготвувањето на буџетот за наредната година.</p> <p>Активност 6: Обврска при утврдување на потреба за нови вработувања, органот прво да се обрати до МИОА и да се провери дали во трансфер листата има нераспореден државен службеник кој ги исполнува условите за конкретното работно место.</p> <p>Активност 7: Да се прецизираат и одредби за заштита на правата на не распределените административни службеници.</p> <p>Активност 8: Да се прецизира дали е потребно распишување на оглас за преземање или прераспоредување, ако е потребно дали се распишува јавен или интерен.</p> <p>Активност 9: Измена и дополнување на член 43 од ЗВЈС и во став 2 од член 42.</p>			
--	--	--	--	--

Табела 2. Препораки: Стручност и компетентност на кадрите во јавната администрација

Препорака	Активности	Надлежни институции	Рок	Мониторинг
Група 2				
2.1. Актите за систематизација на работните места да се усогласат со Фраскатиевата класификација и видот на образованието да содејствува со работните задачи кои треба да ги извршува службеникот	<p>Активност 1. Во правилниците за систематизација на работни места видот на образование да се презентира во согласност со Фраскатиева класификација и видот на образованието да содејствува со работните задачи кои треба да ги извршува службеникот.</p> <p>Активност 2: измена во ЗАС и подзаконските акти во кои точно ќе се прецизира од која област ќе се бараат 180 или 240 или 300 кредити. На пример, дали ако се бара правни науки 240 кредити може 180 кредити да се од правни науки, а 60 од други. Доколку се предвиди таква можност од кои науки.</p>	МИОА МО	6 месеци	<p>Делумно спроведена постапка</p> <p>Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Делумно спроведена постапка</p>

	<p>Активност 3: Во правилниците за систематизација на работните места, кај видот на образоването не треба да се наведува научното подрачје, туку конкретно полето и областа од полето. На пример Општествени науки како вид на образование да не се наведува затоа што е тоа широка категорија или поим кој опфаќа многу различни профили на дипломирани кадри кои не се соодветни за одредени работни места. Конкретно да се наведе видот на образование дали се бара од завршени и прв циклус на студии и втор циклус на студии или само од втор или само од прв циклус на студии. На пример, кај условот од исполнување на 240 кредити да се наведе од кој циклус на студии се бара видот на образоването - надлежен орган секоја институција за својот акт.</p>			
2.2. Да се зајакне ефикасноста и стручноста на Комисиите за селекција на кандидати	<p>Активност 1: Насоки за органите во комисија за селекција и унапредувања да номинираат вработени кои веќе имаат искуство во спроведување на постапки за вработување. Да се внимава на стручноста и компетентноста на членовите на овие комисии и да се утврдат критериуми за составот на Комисиите за селекција на кандидати.</p> <p>Активност 2: Да се обезбедат обуки, да се зголеми интегритетот на овие лица и да заштитат од секој вид на влијанија.</p> <p>Активност 3: Да се изготви прирачник за постапување на членовите комисиите.</p> <p>Активност 4. Во случај на повреда на одредбите за фер и транспарентност во одлучувањето да има можност се покрене дисциплинска постапка.</p> <p>Активност 5. Да се прецизираат условите за именување во Комисија за селекција за кандидати (дали таа треба за секој оглас да се менува или пак треба да е постојана, дали им следува надомест на членовите, да се спроведе</p>	АА, надлежни институции	1 година	<p>Не е спроведена</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал: Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 27 Делумно спроведена препорака</p>

	<p>обука на членовите во овие комисии, да изготвуваат одлуки со детални образложенија за текот на целата постапка и причините поради кои на одреден кандидат му е даден приоритет). За ова е потребна измена во ЗАС и да се донесе подзаконски акт од страна на секоја институција од јавен сектор.</p> <p>Активност 6: Доколку во постапка по приговор или жалба, или ревизија на постапки за селекција, второстепениот орган утврди повреда во постапка за пополнување на работно место и за тоа е констатирано влијание на член од комисијата да се покрене постапка за одговорност на членот на Комисијата.</p>			
2.3. Задолжително спроведување на обуки за административни службеници	<p>Активност 1: МИОА да врши редовна контрола на Годишните планови за обука на административните службеници, и тоа, во однос на четири аспекти: дали е изготвен Планот, дали се опфатени сите службеници, надоместоците за обуките за стручното усвршување да ги покрива институцијата, но со ограничување на износот и дали службеникот го пренел знаењето.</p> <p>Активност 2: МИОА да спроведе контрола врз работењето на Академијата за стручно усвршување на административни службеници и да даде задолжителни мерки за нејзино делотворно функционирање.</p>	МИОА, Академија за стручно усвршување, надлежни институции	6 месеци	<p>Делумно спроведена</p> <p>Во одговорот од страна на МИОА се наведува дека во периодот периодот 01.јануари-31. март 2021 година се спроведени 21 тематски обуки со вкупно 208 учесници(на ЛМС системот).</p> <p>Податок од трет квартал</p> <p>Антикорупциска програма со акциски план анализа, цели и следни чекори изготвена од страна на МИОА</p> <p>https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/antikorupciska_programa_-_05.05.2021.pdf</p> <p>На веб страницата на МИОА се објавени годишните програми за обука (https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/tr-documents), но немаме податоци за број на спроведени обуки и работата на Академијата</p> <p>Делумно спроведена постапка</p>
2.4. Контрола над доследна примена на членот од ЗОУП за делегирана надлежност	Активност 1: Државниот управен инспекторат да спроведе надзор дали оваа одредба од законот се применува и да им остави одреден рок од 30 дена да ја спроведат истата.	ДУИ, сите институции кои се дел од јавниот сектор	1 година	<p>Препораката не е спроведена</p> <p>Делумно спроведена препорака</p> <p>На Енер на 15.09.2021 објавен е Предлог закон за изменување и дополнување на ЗОУП</p>

	Активност 2: Во Актот за систематизација да се предвиди работно место за лице овластено за водење на управна постапка.			
--	--	--	--	--

Табела 3: Препораки за избор и именување на Директори и членови на управни и надзорни одбори

Препорака	Активност	Надлежни институции	Рок	Мониторинг
3.1. Да се уреди постапката за избор и именување на Директор во јавните претпријатија и јавните установи, како и за избор и именување на членовите во управните и надзорните одредби	<p>Активност 1. Владата да донесе Уредба за спроведување на постапка за избор и именување на Директор во јавните претпријатија и јавните установи, како и за избор и именување на членовите во управните и надзорните одредби</p> <p>Активност 2. Формирање на посебна Комисија за постапување по документација за избор на Директор и тоа да се наведе во пропис во кој се предвидува Избор на Директор</p> <p>Оваа Комисија да биде составена од претставник од органот каде се избира/именува Директор кој ќе биде претставник од административни службеници надлежни за човечки ресурси, претставник од невладиниот сектор, претставник од ДКСК и секретар на Општината, претставник од стручната и научната јавност. Оваа Комисија треба да се состанува ad hoc односно по потреба во случаите кога се распишува оглас за избор на Директор. На членовите на Комисијата да им се определи надомест кој ќе биде прецизиран според критериумот број на пријавени кандидати по огласот. Или, во однос на изборот на функционерите или лица на положба, во рок од 1 година да се формира посебен Комитет или Комисија за избор на функционери, кој би бил составен од 9 члена (еден претставник од Владата, еден претставник од општина, еден претставник од МИОА, еден претставник од АА, еден од невладин сектор и двајца претставници од стручњаци од пракса). Членовите на Комитетот да имаат мандат од 5 години, без можност за реизбор.</p>	Владата, МИОА	1 година	<p>Делумно спроведена</p> <p>Активност: Во одговорот добиен од страна на Министерството за информатичко општество и администрација се наведува дека, имајќи ја во предвид меѓусебната поврзаноста на ЗАС, ЗВЈС и ЗВРС, и потребата на нивното меѓусебно усогласување, во однос на опфатот на високите раководители и на раководителите кои сега се во опфатот на ЗАС, министерството го повлече законот на доработка и усогласување со новите ЗАС и ЗВЈС. Во „Акција 21“ План за борба против корупција донесен во март 2021 е наведено дека во следниов период ќе се работи на отстранување на детектирани слабости</p> <p>Податок од мониторинг на трет квартал: Во однос на Закон за јавни претпријатија на ЕНЕР на 16.04.2021 година е објавен Нацрт известтај за проценка на влијанието на регулативата и Нацрт – закон Предлог закон за изменување и</p>

	<p>Месечниот надоместок на членовите да се определува според бројот на предмети по кои одлучувале. Потребно е да се донесе посебен закон со кој ќе се регулира изборот на овие членови, местото каде ќе ги одржуваат седниците и ќе одлучуваат, постапката за избор на функционерите.</p> <p>Комисија за прашања на изборите и именувањата Додека да се формира ова тело, Комисијата за прашања на изборите и именувањата при Собранието на РСМ да го врши изборот на функционерите на самостојните органи и регулативните тела, и покрај тоа што тоа би значело мешање на законодавна во извршна власт. Сепак, доколку изборот на членовите во оваа Комисија е непристрасен и станува збор за професионални и стручни лица, проблемот може да се надмине. Затоа е потребно јавно да се знае составот на оваа Комисија.</p> <p>Активност 3: Прецизирање на одредба од ЗЛП и Закон за установи која се однесува на мандатот, дека Директорот се избира со мандат од четири години, со право на само уште еден повторен избор</p> <p>Активност 4: Донесување на подзаконски акт од страна на единиците на локалната самоуправа, со кој ќе се прецизира постапката за избор и именување на членови на Управни и надзорни одбори на ЛП и ЈУ основани од општината, односно Советот и Донесување на подзаконски акт од страна на Владата на РСМ со кој ќе се прецизира постапката за избор и именување на членови на Управни одбори на ЛП и ЈУ основани од Владата.</p> <p>Активност 5: Донесување на подзаконски акт од страна на Општината со кој ќе се прецизира</p>			<p>дополнување на Законот за јавните претпријатија.³¹</p> <p>На ЕНЕР е објавено: Известување за почеток на процесот на подготовкa на Предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за установи од 16.04.2021 година, Нацрт Извештај за проценка на влијанието на регулативата на Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за установи од 28.04.2021 година и Нацрт- закон Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за установи од 28.04.2021 година.³²</p> <p>Податок од четврт квартал: Објавен Предлог закон за висока раководна служба на 17.09.2012</p> <p>Член 7</p> <p>Одредени изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Комисија за висока раководна служба“ е самостоен орган на државна управа надлежен за водење на постапката за избор на високите раководители и за целокупното управување со високата раководна служба; 2. „Одборот за избор на членови на Комисијата за ВРС“ е привремено колективно тело формирано од Владата на Република Северна Македонија, надлежно за спроведување на изборот на
--	--	--	--	--

³¹ https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=64745

³² https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=66096

	<p>постапката за избор и именување на Директори на ЈП и ЈУ основани од општината, односно Советот.</p> <p>Активност 6: Измена и дополнување на важечката легислатива</p> <p>Измена и дополнување на ЗЈП</p> <p>Измена во Закон за установа</p> <p>Материјалните прописи кај избор на членови на управни одбори, членови на надзорни одбори и Директори</p> <p>6.1. Предвидување на донесување на Подзаконски акт со кој што на детален начин ќе се уреди постапката за избор, именување и разрешување на Директори на ЈП и ЈУ</p> <p>6.2. Предвидување на донесување на Подзаконски акт со кој што на детален начин ќе се уреди постапката за избор, именување и разрешување на членови на УО и НО</p> <p>Формирање на посебна Комисија при Владата на РСМ</p> <p>Формирање на посебна Комисија при Општините и Градот Скопје</p> <p>Активност 7: Спроведување на обуки за членовите на овие Комисии</p> <p>Активност 8: Изготвување на Прирачник за спроведување на постапката за избор на Директор и постапка за именување на членови на управни и надзорни одбори</p> <p>Активност 9: Донесување на Решение за избор, именување, разрешување со задолжително образложение и правна поука</p> <p>Активност 10: ВД директор да се избира од редот на вработените и неговиот мандат да не може да се продолжува.</p> <p>Активност 11: Да се утврдат прецизни критериуми за начин и услови за именување на членови во управни одбори, нивна одговорност.</p> <p>Активност 12: Членовите на Управен одбор да се познати стручњаци во областа на предметот на работењето на јавното претпријатие.</p> <p>Активност 13: Бројот на членовите на Управниот одбор да не може да биде повеќе од 5 члена.</p>		<p>членовите на Комисијата за висока раководна служба;</p> <p>3. „Селекционата комисија“ е привремено колективно тело формирано од Комисијата за висока раководна служба, одговорно за спроведување на поединечна постапка за избор на висок раководител;</p> <p style="text-align: right;">Член 17</p> <p>(1) Комисијата за висока раководна служба (во натамошниот текст: Комисија за ВРС) има статус на самостоен орган на државна управа со својство на правно лице и со сопствен буџет, кој е одговорен пред Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Владата).</p> <p>(2) Членовите на Комисијата за ВРС имаат мандат од пет години, без право на повторен избор.</p> <p>(3) Членовите на Комисијата за ВРС својата функција ја вршат професионално и со полно работно време.</p> <p>(4) Членовите на Комисијата за ВРС имаат право на плата во висина од три просечни месечни плати во Република Северна Македонија според податоците објавени од Државниот завод за статистика во претходната година.</p> <p>(5) За вршење на стручните и административните работи, Комисијата за ВРС воспоставува стручна служба, со статус на административен службеник.</p> <p style="color: red;">Делумно спроведена препорака</p>
--	--	--	---

	<p>Активност 14: Да се бара посебен вид на образование во согласност со дејноста на органот во чиј управен одбор се членува.</p> <p>Активност 15: Надоместокот да биде еднаш месечно, доколку се одржале седници и да не изнесува повеќе од една месечна просечна плата или да се определува согласно број на предмети за кои одлучувале.</p>			
3.2. Да се во едначи постапката за избор на директори и членови во самостојните државни органи и регулаторни тела	<p>Активност 1: Членовите на Колегијалните органи и нивните претседатели, како и директорите на инкосните самостојни државни органи и регулаторни тела да се избираат на јавен конкурс на Предлог на Комисија за прашања и именување во Собранието на РСМ.</p> <p>Активност 2: Комисијата за прашања и именување при Собранието на РСМ да изготви подзаконски акт со кој на прецизен начин ќе ја уреди постапката за избор на функционерите, нивната одговорност како и правна заштита за незадоволните кандидати.</p> <p>Активност 3: Да се усогласат одредбите од посебните материјални прописи во кои се утврдуваат условите за избор, одговорност и разрешување на овие функционери.</p> <p>Цел: Ќе се воведе конзистентен систем за избор на носители на јавни функции</p>	МИОА, Влада, Собрание на РСМ	1 година	<p>Препораката не е спроведена</p> <p>Од страна на МИОА не информираат дека имајќи ја во предвид меѓусебната поврзаноста на ЗАС, ЗВЈС и ЗВРС, и потребата на нивното меѓусебно усогласување, во однос на опфатот на високите раководители и на раководителите кои сега се во опфатот на ЗАС, министерството го повлече законот на доработка и усогласување со новите ЗАС и ЗВЈС.</p> <p>Препораката не е спроведена</p>
3.3. Прецизирање на одредби за разрешување на Директори пред истекот на мандатот	<p>Активност 1: Во материјални прописи да се изврши дополнување на одредбата за разрешување на директор</p> <p>Добар пример од ЗЛП за разрешување на Директор Член 24 -а од ЗЛП Директорот на јавното претпријатие и заменик на директор на јавното претпријатие основано од Владата на Република Македонија се разрешува пред истекот на мандатот, во следниве случаи: на негово барање, ако настане некоја од причините, поради кои според прописите за работни односи му престанува работниот однос согласно со закон, ако не работи и постапува според закон, статут и актите на јавното претпријатие или неоправдано</p>	МИОА, Владата	1 година	<p>Препораката не е спроведена</p> <p>Податок од четврт квартал:</p> <p>Објавен Предлог закон за висока раководна служба на 17.09.2012</p> <p>Препораката не е спроведена</p>

	<p>не ги спроведува одлуките на управниот одбор или постапува во спротивност со нив, ако со своето несовесно и неправилно работење предизвика штета на јавното претпријатие, ако ги занемарува или не ги извршува обврските и со тоа ќе настанат нарушувања во вршењето на дејноста од јавен интерес на јавното претпријатие, ако не достави извештај согласно со членот 23-а став 1 од овој закон, - ако и по истекот на рокот определен во членот 23-а став 3 од овој закон не ги отстрани недостатоците или и во тој рок повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење и ако и по истекот на рокот определен во членот 5 став 3 и членот 7-а став 1 од овој закон не ги објави тримесечниот извештај кој содржи показатели за финансиското работење, годишната сметка и извештајот за работењето на јавното претпријатие на веб страницата на јавното претпријатие.</p>			
Препорака 3.4. Да се предвиди постапката за именување и одговорност на секретарите како административни службеници од категорија А	<p>Активност 1: Измени во ЗАС да се прецизира постапката за одговорност на административните службеници од категорија А односно секретарите. Како, одговараат, пред кого, за што, кој има право да даде предлог за поведување на постапката и кои мерки може да му се изречат.</p> <p>Активност 2: Да се утврдат критериуми за именување, одговорност и разрешување на секретарите</p> <p>Активност 3: Мандат на секретар да трае до избор на нов функционер, а не мандатот да му биде ист за да се обезбеди непречено работење на институцијата и континуитет во работењето, а по можност да се предвиди и секретарите да се перманентни, односно постојани и да не се менуваат по заменување на функционерот доколку не им е покрената постапка за одговорност.</p>		<p>Делумно спроведена постапка</p> <p>Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал:</p> <p>Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 15</p> <p>Објавен Предлог закон за висока раководна служба на 17.09.2012</p>	<p>Делумно спроведена постапка</p>

Табела 4. Препораки: Контролни механизми

Препорака	Активности	Надлежни институции	Рок	Мониторинг
Група 4 Контролни механизми				
4.1. Јакнење на контролната улога на МИОА	<p>Активност 1: МИОА да ги зајакне своите механизми на контрола и да изрекува мерки или да покренува иницијативи за покренување на прекршочна постапка за неизвршувањето или ненавременото доставување на податоци до МИОА кои согласно законите органите се должни да ги изготват и да ги достават до МИОА.</p> <p>Активност 2: Да се зајакне одговорноста на вработените во Одделението на МИОА кои што вршат контрола на подзаконски акти за внатрешна организација и систематизација, Годишните планови за вработување, изготвување на функционална анализа, спроведување на обуките, особено кога даваат согласност за нивно донесување.</p> <p>Активност 3: Да се утврдат прецизни критериуми за утврдување на потреба за измена и дополнување на овие правилници.</p> <p>Активност 4: Да се размисли за можноста надлежноста за давање на согласност на актите за внатрешна организација и систематизација да се додели на АА како самостоен државен орган, кој ќе биде овластен за давање на согласност на овие акти во сите институции од јавниот сектор. На овој начин, ќе бидат опфатени не само органите на државната управа и локалните органи, туку и на регулаторните тела и другите самостојни државни органи.</p> <p>Активност 5: При користење на соодветен контролен механизам предвиден во</p>	МИОА	1 година	<p>Делумно спроведена постапка</p> <p>Преземена досегашна активност: на веб страната на Електронски национален регистар на прописи на Република Северна Македонија (ener.gov.mk) на 12.11.2020 година е објавено известување за почеток на процесот на подготовкa на предлог закон за административни службеници.</p> <p>Податок од трет квартал: Антикорупциска програма со акциски план анализа, цели и следни чекори изготвена од страна на МИОА</p> <p>https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/antikorupciska_programa_-05.05.2021.pdf</p> <p>Делумно спроведена препорака</p>

	<p>законските или подзаконските акти, на пример при давање согласност, одобрение, мислење, постапување по приговори и жалби, органите да формираат посебно одделение чија задача ќе биде целосна проверка на Актот и образложението што се доставува до нив. И доколку со актот се врши заобиколување на одредена процедура која остава можност за влијанија кои би се одразиле на квалитетот, стручноста, професионалноста на вработените и работењето на органот, да не ја даваат согласноста или одобрението. Тука пред се мислим на надлежноста на МИОА за давање согласност на Правилниците за систематизација на работните места и надлежноста на Советот на општината при давање на согласност на Годишни планови на јавните претпријатија.</p> <p>Активност 6: Јавност на податоците од нотирани незаконитости во постапки за пополнување на работни места од страна на АА, ДУИ, НП, ДКВУПРО.</p> <p>Активност 7: Во текот на постапката за селекција на кандидати органот кој го распишува огласот задолжително со Годишниот план за вработување, да ги достави и реализираните вработувања во текот на годината, со исклучок доколку станува збор за објавување на прв оглас во годината. Оваа одредба да се стави во ЗАС.</p>			
4.2 Да се зајакне меѓу секторската соработка помеѓу институции инволвирали во постапки за пополнување на работни места – цел надминување на одредени дилеми, нејаснотии и давање препораки околу своите	<p>Активност 1: Почесто состанување на Советот за реформи на јавната администрација со цел надминување на одредени системски слабости во јавниот сектор и јакнење на контролните механизми</p> <p>Активност 2: Во период од шест месеци би требало да се состане Советот за реформи</p>	МИОА, АА	6 месеци	<p>Делумно спроведена Првата активност е реализирана Советот за реформа на јавната администрација одржа состанок на 16.12.2020 година, додека претходниот состанок е одржан на 16.12.2019 година Податок од трет квартал</p>

надлежности и усогласување по одредени заеднички надлежности и постигнување на ефикасност и ефективност во нивното работење	во јавната администрација во кој задолжително ќе бидат вклучени и претставници од ДКСК, невладиниот сектор, истакнати стручњаци од областа на административното право, од функционирање на јавните претпријатија, јавните установи, самостојните органи, регулататорните тела, инспекциските служби, вработените во организациона единица за човечки ресурси, претставници од Министерството за финансии, Министерството за политички систем и односи со заедниците, Министерството за труд и социјална политика, Министерството за правда и Народниот правобранител и покрај тоа што делот од овие претставници се веќе членови предвидени и во Стратегијата за реформа на јавната администрација за 2028-2022 година. Имено, согласно Стратегијата во Советот членуваат и заменик на претседателот на Владата задолжен за европски прашања; заменик на претседателот на Владата задолжен за спроведување на Рамковниот договор; министерот за информатичко општество и администрација; министерот за надворешни работи; министерот за правда; министерот за финансии; министерот за труд и социјална политика; министерот за локална самоуправа; генералниот секретар на Владата; секретар на Секретаријатот за законодавство; директорот на Агенцијата за администрација и претставник од Заедницата на единици на локална самоуправа (ЗЕЛС). Доколку е потребно, претседавачот на Советот може да покани на седниците да присуствуваат и претставници од граѓанското општество			<p>Антикорупциска програма со акциски план анализа, цели и следни чекори изготвена од страна на МИОА https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/antikorupciska_programa_-_05.05.2021.pdf</p> <p>Спроведена активност од четврти квартал https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3456 https://www.mioa.gov.mk/?q=mk/node/3644</p> <p>Делумно спроведена активност</p>
---	--	--	--	--

	<p>или други релевантни и засегнати чинители.³³</p> <p>Овој Совет во рок од шест месеци би требало да ги разгледа не само овие препораки, туку да го слушне мислењето и на сите претставници и да им се дадат конкретни задачи и обврски секој од својата област да подготви одредени препораки. После шест месеци секој од надлежните органи треба да достави предлог измени на законски решенија и истите да ги стави во процедура за донесување на измени и дополнувања на досегашните законски решенија.</p> <p>Седниците на Советот да бидат продуктивни. Што подразбира наведување на конкретни активности и мерки кои треба да се преземат предвидување на рок во кој треба да се спроведат и давање на конкретни предлози и мерки. За потребите за спроведување на одредени активности доколку е потребно да се предвидат и експертски тимови.</p> <p>Активност 3: Да се интензивира работата на Мрежата на организационите единици за управување со човечки ресурси</p>			
4.3. Усогласување на постапката за согласност на годишните планови за вработување	<p>Активност 1: Секоја од институциите да изготви анализа на обемот на работните задачи, видот на задачите, големина на територија, бројот на населението, оптовареноста на вработените, ефикасноста на извршување на задачите и бројот на вработените кои им се потребни за секое работно место.</p> <p>Активност 2: Измена во член 37-з од ЗЛП - Директорот на јавното претпријатие, по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и по претходна</p>	Институции кои се дел од јавниот сектор	1 година	<p>Препораката не е спроведена</p> <p>Преземна активност за 4ти квартал: Предлог ЗАС од 17.09.2021, член 47 Делумно спроведена препорака</p>

³³ https://www.mioa.gov.mk/sites/default/files/pbl_files/documents/strategies/srja_2018-2022_20022018_mk.pdf

	<p>согласност од Министерството за финансии за јавните претпријатија основани од Република Македонија, односно по претходна согласност од советот на општината за јавните претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа, подготвува годишен план за вработување во јавното претпријатие за следната година, согласно со Законот за вработени во јавен сектор.</p> <p>Планот од ставот 1 на овој член во текот на годината на која се однесува може да се менува само по претходно добиена согласност од Министерството за финансии за јавните претпријатија основани од Република Македонија, односно по претходна согласност од советот на единицата на локалната самоуправа за јавните претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа.</p> <p>Активност 3: Да се дополнi одредбата со додавање дека за измената е потребно претходно детално образложение.</p>			
4.4. Измени во надлежноста за судската постапка по работни спорови за заштита на правата, интересите и одговорноста на административни службеници	<p>Активност 1: Да се изврши анализа во однос на тоа кое е подобро решение дали судската заштита да се остварува од страна на редовното судство или од страна на управното судство.</p> <p>Активност 2: Измена на материјални прописи во однос на надлежност на суд во поглед на остварување на судската заштита. Измена на ЗУС во однос на предметот за нивна надлежност</p> <p>Активност 3: Усогласување со компаративните искуства.</p>			Препораката не е спроведена
4.5 Дополнување на ЗЛП со можност за контрола над примената на прекршочните одредби и санкциите	Активност 1: Во ЗЛП да се додаде одредба за контрола и надзор над одредбите од овој закон и прекршочни одредби за висините на глобите кои ќе се изрекуваат во случај на			Активност четврти квартал Објавен Предлог закон за висока раководна служба на 17.09.2021, види член 57 Делумно спроведена препорака

	непочитување на одредбите или пак да се стави упатна одредба за примена на друг закон во кој се регулираат овие прашања.			
4.6. Зајакнување на ефектите од примена на контролните механизми	<p>Активност 1: Да се додаде законска одредба во ЗАС и Законот за управна инспекција и Законот за основање на Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен со која ќе се предвиди должност за институциите да ја доставуваат одлуката по која постапиле по одлука на АА и по одлука на ДУИ во рок од 15 дена од приемот на одлуката.</p> <p>Активност 2: Да се направат јавно видливи ефектите од контролните механизми и да се преземат мерки со кои ќе се обезбеди ефективност во извршување на второстепени одлуки. Органите да имаат правна можност на следење на извршување на нивните одлуки.</p> <p>Активност 3: АА, ДУИ и ДК за управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во Годишните извештаи од своето работење да наведуваат податоци за извршноста на нивните одлуки, односно дали, како и во кој рок е постапено по нивните одлуки.</p> <p>Активност 4: ДУИ да наведе статистички податоци за број на покренати и извршени надзори во постапките за вработување, по чија иницијатива биле покренати, каква одлука е донесена, кои се најчестите утврдени незаконитости кои се утврдени, кои мерки ги изрекол инспекторатот и за кој орган и како е постапено по нивната одлука.</p> <p>Активност 5: Тужбите за покренување на работни спорови, против одлуките на Комисијата да се доставуваат и до Комисијата за да може да констатира дали</p>	1 година	Препораката не е спроведена	

	<p>органот постапил согласно одлуката, односно дали ги отстранил недоследностите или незаконитостите во својата одлука.</p> <p>Активност 6: Редовното судство да доставува податоци до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос и до ДУИ во однос на покренати работни спорови против нивната одлука, како и за исходот на постапката.</p>			
4.7. ДКСК да обезбеди поголема транспарентност во однос на ставот што го има по одредени прашања кои нормативно не се доволно прецизни и јасни и јакнење на улогата на ДКСК во однос на градењето на интегритет во институциите кои се дел од јавниот сектор	<p>Активност 1: Во Законот за спречување на корупција и судир на интереси да се инкорпорира одредба или да се дополни кај надлежноста дека ДКСК ќе даде насоки до институциите кои се дел од јавниот сектор за изготвување на План за интегритет во секоја институција. Министерството за правда и ДКСК ќе вршат надзор дали е донесен план за интегритет, објективност и квалитет на планот и степенот на примена на мерките и активностите за подобрување на интегритетот.</p> <p>Оваа препорака произлегува од компаративните решенија, на пример во Законот за Агенција за борба против корупција,³⁴ но и од ЗСКСИ член 17 точка 18 која гласи дека ДКСК има надлежност да презема активности во насока на јакнење на личниот и институционален интегритет.</p> <p>Активност 2: ДКСК да изготви прирачник за изработка на план за интегритет.</p> <p>Активност 3: ДКСК да изготви листа за сите носители на јавни функции. Таксативно да се наведат сите лица кои се</p>		<p>Делумно спроведена</p> <p>Во Акција 2021 План за борба против корупција, во точка осум е укаќано на потребата од измени на Законот за спречување на корупција и судир на интереси и се наведени и дадената препорака и активностите кои се наведени во Извештајот од Проектот</p> <p>ДКСК веќе презема бројни активности во врска со донесување на соодветни акти за јакнење на интегритетот на институциите (наведени погоре во извештајот согласно одговорот кој го добивме од ДКС)</p> <p>Податок од трет квартал:</p> <p>на 21.04.2021 година е објавено известување за почеток на процесот за подготовкa на Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за спречување на корупција и судир на интереси.³⁵ Се очекува со измените и дополнувањата да бидат опфатени дел од препораките и активностите кои се наведени.</p> <p>Делумно спроведена препорака</p>	

³⁴ <http://www.acas.rs/zakoni-i-drugi-propisi/zakoni/o-agenciji-za-borbu-protiv-korupcije/>

³⁵ https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_ann_detail&itemid=0lX74c8lGwPKqzS0DxfWUA==

	<p>сметаат за функционери, со акцент на лицата кои ги именува Владата и прецизирање на постапката за нивно именување.</p> <p>Активност 4: ДКСК да изготви брошура во која ќе се содржани законските поими, акти во однос на кои се одлучува и примери од практиката.</p> <p>Активност 5: Да се наведат критериуми според кои се утврдува судир на интереси при извршување на функција и друга работа.</p> <p>Активност 6: Во Законот за спречување на корупција или Законот за вработените во јавниот сектор да се изврши прецизно дефинирање на овие поими и за кого се однесуваат, да се прецизира судирот на интереси особено во делот кој се однесува на вршење на две или повеќе јавни функции, од кој орган лицето зема плата, од кој функционален надоместок, таксативно наведување на лицата кои треба да достават анкетен лист до Комисијата за спречување на корупција.</p> <p>Активност 7: Запознавање на одредени лица со свои права и обврски за можност за пријавување во ДКСП по стапување на одредена функција и за настапувањето на судир на интереси при извршување на инкомпабилни функции.</p>			
4.8. ДКСК да ги зајакне своите капацитети и да се формира посебна организациона единица надлежна за следење и евалуација на препораките од анализите за ризик од корупција. Оваа единица редовно да изготвува извештај за отстранување на ризикот во	<p>Активност 1: Измена во Правилникот за внатрешна организација во ДКСК во кој ќе се додаде нова организациона единица.</p> <p>Активност 2: Измена на Правилникот за систематизација на работни места во ДКСК во кој ќе се предвидат нови работни места и број на извршители во новата организациона единица.</p>	ДКСК	1 година	Препораката не е спроведена

постапките за вработување во јавниот сектор				
4.9. Зајакната контрола врз транспарентност на институциите односно јавното објавување на документи од постапките за вработување кои се од јавен интерес	<p>Активност 1 : Агенцијата за слободен пристап до информации од јавен карактер да спроведе мониторинг врз институциите во однос на примената на член 10 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, во кој таксативно се наведуваат документите кои органите треба јавно да ги објавуваат и да ги направат достапни на веб страните на своите институции.</p> <p>Активност 2: Да се утврдат критериуми за тест на штетност и како сите органи да се провери дали некоја класифицирана информација实在 не треба да се објави и врз основа на тоа истите да бидат класифицирани.</p> <p>Активност 3: Во рок од шест месеци Агенција за слободен пристап до информации од јавен карактер да изврши проверка на сите веб страни на институциите, да провери дали се јавно достапни сите документи кои се наведени во член 10 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.</p> <p>Надлежност на Агенцијата Член 30 Агенцијата ги врши следниве работи: води управна постапка и одлучува по жалби против решението со кое имателот на информацијата го одбил или отфрлил барањето за пристап до информации на барателите, се грижи за спроведување на одредбите од овој закон, подготвува и објавува листа на иматели на информации, дава мислења по предлози на закони со кои се уредува слободен пристап до информации.36</p>	<p>Агенција за слободен пристап до информации од јавен карактер, институции од јавен сектор</p>	6 месеци	<p>Делумно спроведена Донесена одлука на Влада донела заклучок со кој се задолжуваат министерствата, органите во состав на министерствата, самостојните органи на државната управа, самостојните државни органи кои одговараат пред Владата, јавните претпријатија основани од страна на Владата, акционерските друштва во државна сопственост, како и другите иматели на информации кои одговараат пред Владата, во рок од 30 дена од усвојувањето на оваа информација на своите веб страници да ги објават документите и информациите наведени во членот 10 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.</p> <p>Податок од трет квартал Според податоците од Годишен извештај од работењето на Агенција за заштита на правото на слободен пристап до информациите од јавен карактер, за 2020 година, се наведува дека за разлика од минатата извештајна година, од вкупно 1.440 иматели на информации, Годишен извештај за примената на законот до Агенцијата доставија 1.132 иматели, односно 78,61% проценти од нив, додека законската обврска не е исполнета од 299 институции и 9 со големо задоцнување</p> <p>Делумно спроведена препорака</p>

	<p>Активност 4: Доколку се констатира дека институциите ги немаат објавено овие податоци да им се остави рок од 1 месец да ги објават, при повторната контрола доколку документите не се објавени за функционерот и службеното лице да се изрече глоба, доколку и после изречената глоба не се објават податоците да следи одговорност и за функционерот и за службеникот.</p> <p>Активност 5: да се утврдат критериуми според кои некоја информација може да биде класифицирана</p> <p>Активност 6: Транспарентност на постапката за унапредување и оценување на административните службеници. Секоја од институциите кои се дел од јавниот сектор во рок од 6 месеци да го објави на својата веб страна подзаконскиот акт со кој се уредува постапката за унапредување и подзаконскиот акт со кој се прецизира постапката за оцена на ефект на административните службеници.</p> <p>Во подзаконските акт да се воспостават јасни критериуми за успешност на вработените</p> <p>Активност 7: Транспарентност во огласите: Огласите за пополнување на работните места и за избор на функционери освен во весници да се објавуваат и на веб страната на самата институција, но и на едно место, на пример на веб страната на Агенција за администрација, само да има два таба еден за административните службеници и еден за функционери.</p> <p>Активност 8: Транспарентност на податоци за функционери Колкава е вкупната бројка</p>		
--	---	--	--

	на функционери, избрани им именувани лица.			
4.10. Доследна примена на член 7 од ЗАС	Активност 1: МИОА да ги зајакне своите капацитети технички и кадровски за доследна примена на членот 7 од ЗАС	МИОА	6 месеци	Делумно спроведена препорака
4.11. Враќање на довербата на граѓани во институции	<p>Активност 1: Институции преку јакнење на својата Институции Институциите преку јакнење на нивната транспарентност, респонзивност и одговорност во работењето треба да ја вратат довербата на граѓаните во институциите.</p> <p>Активност 2: Институциите да се афирмираат во поглед на квалитетот на своето работење, ефикасноста, транспарентноста и одговорноста, како и дека во органите се вработени стручни лица врз основа на критериуми на заслуга.</p> <p>Активност 3: Да се зајакне интегритетот на административниот службеник.</p> <p>Активност 4: Да се зајакне примената на Етичкиот кодекс на административните службеници.</p> <p>Активност 5: Да се афирмираат механизмите со кои ќе се охрабрат вработените и граѓаните да ги пријавуваат незаконитостите во своето работење и во постапката за регрутирање на кадри предвидени во Законот за постапување по претставки и предлози и Законот за укажувачи.</p> <p>Активност која треба да се преземе: Поднесување на претставки до Народниот правобранител, известување на граѓанските организации, сите учесници во постапката за пополнување на работно место на крајот од постапката да дадат свои забелешки на постапката за селекција при вработување, при мобилност, при</p>			<p>Делумно спроведена препорака</p> <p>Податок од трет квартал</p> <p>Во овој период на мониторинг на ЕНЕР на 8.04.2021 година е објавен и Предлог Кодекс за административни службеници. Една од заложбите за донесување на овој Кодекс е враќање на довербата во институциите.³⁷ Скоро во сите одредби од Кодексот е ставена обврската за административните службеници за почитување на правила кои се однесуваат на корупција, непотизам, кронизам и клиентелизам. Целта на овој кодекс е поттикнување на доброто постапување и однесување на административните службеници, зајакнување на довербата на граѓаните во работата на институциите на јавниот сектор и превенција и сузбињање на појавите на корупција, непотизам, кронизам и клиентелизам</p> <p>Делумно спроведена препорака</p>

³⁷ https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=65374

	<p>преземање, при оценување. Кандидатите кои не се избрани задолжително треба да добијат одлука за детално обrazложение за целата постапка. Самите вработени на својот претпоставен да му даваат предлози за надминување на одредени недоследности.</p> <p>Активност 6: Откако ќе заврши постапката за избор на кандидат, сите кандидати кои учествувале во постапката да пополнат образец за евалуација на постапката во кој ќе се одговара на прашањата поврзани со фазите од постапката и ќе се овозможи кандидатите да го искажат своето мислење. Друг образец треба да пополнат членовите на Комисија за селекција на кандидати. Обрасците да се доставуваат до АА, која ќе врши континуирано следење и ќе презема соодветни мерки врз основа на укажувањата дадени во Обрасците</p> <p>Да се зајакне граѓанскиот активизам за пријавување на недоследности при пополнувањето на работните места и при изборот на функционерите.</p>			
4.12. Оценка на ефектот од новите решенија	<p>Активност 1: Органите во рок од 1 година треба да се задолжат да вршат и оценка како новите решенија се применуваат во практиката и кои се позитивните и негативните искуства од примената. Тоа треба да го прават секои шест месеци и на шест месеци извештајот да го доставуваат до Советот со цел преземање на едни мерки.</p> <p>На пример, Согласно ЗВЈС Член 45 (1) Надзор над спроведување на овој закон врши органот на управата надлежен за работите на државната управа. (2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, како и на прописите донесени врз основа на овој</p>	ДУИ, МИОА	Секоја година	Препораката не е спроведена

	закон, за вработените во јавниот сектор од членот 2 став (1) алинеја 1 од овој закон врши Државниот управен инспекторат. (3) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, како и на прописите донесени врз основа на овој закон, за вработените во јавниот сектор од членот 2 став (1) алинеја 2 од овој закон врши Државниот инспекторат за труд. Па оттука, овие два инспекторати треба во период од една година да ги зајакнат редовните инспекциски надзори во поглед на примената на овие прописи и транспарентно да ги објавуваат податоците, но и да ја известуваат јавноста и одредени констатации, недоследности и проблеми со кои се соочуваат како институција или пак кандидатите за вработување или вработените да ги кажат на седница на Советот за реформа на јавната администрација.			
4.13.Усогласување легислатива	на Активност 1: Да се изврши измена и дополнување на материјалните прописи со новите ЗВЈС, ЗАС или на пример со ЗЛП. Како пример го посочуваме Законот за објавување на законите и другите прописи и акти во „Службен весник на Република Македонија“ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/99 и 43/02	Сите институции, МИОА, Владата	1 година	Препораката не е спроведена Препораката не е спроведена Нејзино спроведување допрва треба да следи